

Established in 1915 • 85-ieji leidimo metai

TAMSŪS ŠEŠĖLIAI – ŠVIESOS PROŠVAISČIŲ PRISIMINIMUOSE

Šie metai mums visiems yra suaktyviniai – Lietuva mini atkurtos nepriklausomybės dešimtmetį. Šiais metais kiekviena proga prisimename tas džiaugsmo prošvaisas, kai po penkių dešimtmečių skaudžios vergijos Vilniaus Vingio parke suskambėjo Lietuvos himnas. Pasididžiavimo jausmus išgyvenome sužinoję, kad du milijonai baltijiečių nutiesė gyvą grandinę nuo Vilniaus iki Talino. Dar ir šiandien ausyse skamba V. Landsbergio, skaitančio Nepriklausomybės aktą, balsas.

Nors ši kartą nepriklausomybės akto paskelbimas nepareikalavo didesnių aukų, bet vis dėlto negalime užmiršti, kad kitų metų sausyje Seimo rūmuose susirinko 400 jaunų vyrų, kurie prisiekė, pavojui iškilus, gyvi šių rūmų neapleisti. O V. Landsbergis sėdo prie stalo ir pradėjo rašyti savo politinį testamentą. Nepamirštame ir to, kad laisvės kovos Lietuvos giriose prasidėjo tuojau po jos pavergimo. Jose žuvo kelios dešimtys tūkstančių jaunuolių.

Šiandien išaiškėja, kad lietuvių tautos ryžtas tuo metu sukėlė didelį sąmyšį tarptautinėje politikoje. Šių metų pradžioje pasirodė tuometinio JAV prezidento G. Bush prisiminimų knyga "A Word Transformed". Tai turiningas ir dailiai paruoštas, 600 puslapių turintis leidinys. Jo au-

Jonas Daugėla

torius išsamiai aprašo visus keturis savo valdymo metus bei išgyvenimus. O tas laikotarpis buvo tikrai turtingas įvairiais pasaulinės politikos įvykiais. Tačiau, atrodo, kad JAV prezidentui didžiausią galvosūkį sudarė nepalaužiamas V. Landsbergio užsispyrimas atstatyti Lietuvos nepriklausomybę. Šiam klausimui G. Bush paskyrė net 30 knygos puslapių, visą skyrių pavadindamas gana simboliškai – "Atsargus šokis" (A Careful Dance). Kaip žinome, JAV vyriausybė Lietuvos pripažinimą vilkino. Šiame skyriuje autorius bando aptarti tikrąsias šio vilkinimo priežastis. Bet visi jo išvedžiojimai – labai migloti ir skaitytojo neįtikina.

Tuo metu Sovietų Sąjungoje į valdžią atėjo M. S. Gorbačiovas. Netrukus jis pradėjo "perestroikos" programą. G. Bush buvo giliai įsitikinęs, kad ši programa yra tikroji demokratijos pradžia Sovietų Sąjungoje. Todėl jis nutarė palaikyti artimą ryšį su naujuoju SSSR vadovu ir jį visapusiškai remti. 1990 m. sausio 31 d. jie pirmą kartą susitiko Maltoje ir aptarė glaudaus bendradarbiavimo planus. Abu vadovai daugiausia kalbėjo apie nusi-ginklavinimą ir branduolinių ginklų sunaikinimą. Tautų išsilaisvinimo klausimų jie ne-

lietė. Užtat G. Bush labai nustebo, kai sugrįžęs iš to susitikimo, jam buvo pranešta, jog Lietuva yra numaciusi atkurti nepriklausomybę.

Šios žinios JAV prezidentą pastatė į tikrai nepavydėtiną, painią padėtį. Iš vienos pusės, jis negalėjo nepripažinti Lietuvos nepriklausomybės, nes JAV niekada nebuvo pripažinusi teisėtų Lietuvos pavergimo, o Vašingtone per visus tuos 50 metų laisvai veikė Lietuvos ambasada. Bet iš kitos pusės, jis labai bijojo, kad jeigu M. Gorbačiovas leis Lietuvai ištolti iš Sovietų Sąjungos, kariuomenė gali jį nušalinti nuo valdžios. Tuo pačiu bus sugriauta, G. Bush manymu, sėkmingai pradėta SSRS demokratizacija. JAV prezidentas taip pat gerai žinojo, kad karinio susirėmimo atveju JAV Lietuvai jokios ginkluotos pagalbos neteiktų ir pasitenkintų keliomis protesto notomis. Todėl G. Bush visokiomis diplomatinėmis priemonėmis stengėsi bent kiek užvilinti Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą. Visa tai jis smulkiai išdėstė savo laiškuose M. Gorbačioviui ir V. Landsbergiui.

Siekdamas šio tikslo, G. Bush į talką pasikvietė Anglijos ministrę pirmininkę M. Thatcher ir Prancūzijos prezidentą F. Mitterrand. Jie siūlė V. Landsbergiui bent kuriam laikui atidėti Nepri-

Lietuvių kultūrinių darželių draugijos pirmininkas Kęstutis Steponavičius – vakaronėje Gwinn Estate.

Jono Jasaičio nuotr.

klausomybės akto paskelbimą. Į tuos laiškus V. Landsbergis net neatsakė.

JAV Kongreso nariai primygtinai ragino savo vyriausybę viešai pripažinti Lietuvos nepriklausomybę. Tačiau prezidentas G. Bush išsisukinėjo sakdamas, kad nėra reikalo tai daryti, nes JAV niekada nepripažino Lietuvos pavergimo. Ir vis dėlto, kai gegužės mėnesį jis sutiko priimti tuometinę Lietuvos vyriausybės vadovę K. Prunskienę, tai net neleido Lietuvos ambasadoriui jos palydėti ir dalyvauti priėmime. Spaudai G. Bush pareiškė, kad jis K. Prunskienę priima ne kaip Lietuvos ministrę pirmininkę, bet tik kaip demokratiškai išrinkto parlamento narę.

Šiandien jau galime iš dešimtmečio tolumos pasverti nepriklausomos valstybės laimėjimus bei nesėkmes ir piešti jos ateities vaizdus. Pirmiausia kyla klausimas, ar šiandieninė Lietuva yra tokia, kokią anuo metu ją įsivaizdavome mūsų miško broliai. Ar ji šiandien yra tokia, kokią ją įsivaizdavė V. Landsbergis ir jo kovos draugai? Ar, pagaliau, ji – tokia, kokią įsivaizdavome mes, užsienio lietuviai, penkis dešimtmečius visokeriopai rėmę jos išsilaisvinimą.

Pirmiausia, ne tik mes, bet ir visos Vakarų demokratinės valstybės nustebo, kai neseniai laisvę atgavusi tauta savo valstybinį gyvenimą laisvuose demokratiškuose

rinkimuose patikėjo komunistams ir pirmuoju vėl atkurtos valstybės prezidentu išrinko buvusį kompartijos "sekretorių". Lietuvos partizanų vyr. štabas, vos tik pradėjęs laisvės kovas, paskelbė deklaraciją, kurioje išakmiai pabrėžė, kad atstačius Lietuvos nepriklausomybę turėtų būti paleista komunistų partija, o jos veikėjai, "okupacijos metais išdavę tėvynę, bus atsakingi prieš Lietuvos teisumą". Bet atstačius nepriklausomybę, kompartija ir toliau laisvai veikė. Jos veikėjai nebuvo teismų salėse pašodinti į kaltinamųjų suolus, bet patogiai susėdo į Seimo ir Vyriausybės narių krėslus. Daugelis jų tuojau įsiveržė į bankus, bet pastarieji labai greitai dingo, o drauge dingo ir žmonių sunkiai uždirbtos santaupos.

Tai buvo pirmosios mūsų naujo valstybinio gyvenimo kūrėjų klaidos, dėl kurių Lietuvos gyventojai kenčia ir šiandien. Bet šių klaidų šaknys yra daug gilesnės. Atgimimo sąjūdžio patriotai parodė labai daug idealizmo ir ryžto, atkurdami nepriklausomybę, bet jie nesuvokė tautinės valstybės sampratos. Tie žmonės buvo gimę, užaugę ir subrendę bolševikinėje sistemoje. O bolševikai, vos užėmę Lietuvą, pirmiausia iš kasdieninės kalbos žodyno išbraukė tautos, tėvynės ir tėviškės sąvokas. Atstačius nepriklausomybę, šių sąvokų

(Nukelta į 4 p.)

XI tautinių šokių šventės dalyvių ir vadovų pagerbimas Dievo Motinos parapijos svetainėje. Rožėmis apdovanoti šokėjų grupių vadovai (iš kairės): Rimas Biliūnas, Renė Motiejūnaitė-Booth, Marius Narbutaitis, Venta Civinskaitė, Audronė Majorovienė, Eglė Laniauskienė, Aušrinė Čirvinckienė.

Dr. Viktoro Stankaus nuotr.

Girdėta iš Vilniaus

• **JUNGTINĖSE TAUTOSE.** Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus kartu su daugiau nei pusantro šimto pasaulio valstybių ir vyriausybės vadovų rugsėjo 6 d. dalyvavo iškilmingoje Jungtinių Tautų "Tūkstantmečio" sesijos atidarymo ceremonijoje. Rugsėjo 7 d. Lietuvos vadovas "Tūkstantmečio" sesijoje pasakė kalbą apie atsinaujinantį JT vaidmenį žmogaus teisių srityje. Jis pažymėjo, kad Lietuvai teko garbė organizuoti tarptautinę konferenciją "Civilizacijų dialogas", kuri įvyks kitų metų balandžio mėnesį. Vienu iš jos pirmininkų sutiko būti UNESCO vadovas Koichiro Matsuura. V. Adamkus taip pat dalyvavo "apskritojų stalo" diskusijose ir kalbėjo apie geros kaimynystės santykių svarbą.

• **SUTARTIS.** JAV prezidentas Bill Clinton išsiuntė Senatui oficialų laišką, kuriuo pateikiama tvirtinti Jungtinių Amerikos Valstijų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės sutartis dėl abipusio investicijų skatinimo ir apsaugos, pasirašyta 1998 m. sausio 14 d. Vašingtone. Sutartis apsaugos JAV investicijas ir padės Lietuvai plėtoti ekonomiką ir kurti sąlygas, palankesnes privačiam JAV kapitalui, stiprins JAV ir Lietuvos ekonominį bendradarbiavimą.

• **APIE RINKIMUS – INTERNETE.** Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų internetiniame puslapyje pateikiamos naujausios žinios apie šiuos rinkimus bei visus kandidatus <http://www.lrs.lt/rinkimai/seimas2000/> Taip pat pateikiama rinkimų agitacija bei diskusijos tarp kandidatų: http://www.lrs.lt/rinkimai/seimas2000/agit_tv.htm

• **ATLAIDAI ŠILUVOJE.** Šiluvoje vyko didieji Švenčiausiosios Mergelės Marijos gimimo atlidai. Mažajoje bazilikoje, taip pat Apsireiškimo koplyčioje, stovinčioje toje vietoje, kur prieš 400 metų piemenėliams pasirodė Dievo Motina, kasdien buvo meldžiamasi vis kita intencija.

• **KNYGA APIE POTERIUS.** Rugsėjo 8 d. Lietuvių katalikų mokslo akademija pristatė akademiko profesoriaus Zigmo Zinkevičiaus kalbos mokslo studiją "Lietuvių poteriai". Naujausiame akademiko darbe aiškinamasi, kada poteriai buvo išversti į lietuvių kalbą, analizuojamas jų kitimas, santykiai su tarmėmis. Lietuvių katalikų mokslo akademijos pirmininkas, vyskupas Jonas Boruta sakė, kad "Lietuvių poteriuose" aptariama daug problemų, ypač įdomių ir aktualių teologams, istorikams, kalbininkams. Kalbėjusieji stebėjosi akademiko darbštumu: beveik kas antri metai pasirodo nauja jo knyga. Didžiausias ir žymiausias akademiko darbas – šešių tomų "Lietuvių kalbos istorija".

• **M.K.ČIURLIONIO MINĖJIMAS.** Rugsėjo 22 d. minint 125-ąsias Mikalojaus Konstantino Čiurlionio gimimo metines, M. K. Čiurlionio dailės muziejus Kaune rengia filmų, parodų ir koncertų ciklą. Muziejaus direktoriaus pavaduotoja Daina Kamarauskienė sakė, kad didžiausia sensacija bus kaip fotografas atrastas Čiurlionis. Rugsėjo 21 d. atidaro parodoje "Vis dar nepažintas Čiurlionis" bus rodomos 38 fotografijos, kurias menininkas padarė per savo viešnagę Kaukaze 1905 metais. "Kai fotografas Arūnas Baltėnas jas restauravo, paaiškėjo, kad jos yra nepaprastai profesionalios", sakė D. Kamarauskienė. Taip pat bus rodomi iki šiol niekur nematyti dailės darbai. Maždaug 20 darbų yra privačiose kolekcijose. Bus parodytos fotografijos apie sunaikintus M. K. Čiurlionio darbus.

• **PREMIJA.** Gamtininko, kino operatoriaus Petro Abukevičiaus premija šįmet paskirta Lietuvos televizijos dokumentinio filmo "Gudų girios širdyje" kūrėjams. Premija už geriausią dokumentinį filmą gamtos tema skiriama antrą kartą. Ji atiteko dviejų dalių televizijos filmo režisieriui ir operatoriui Vytaui Jankevičiui, juostos bendraautorei Romantei Vyšniauskienei ir garso režisieriui Vidmantui Blažiui. P. Abukevičiaus premiją įsteigė Aplinkos ir Kultūros ministerijos bei Lietuvos radijas ir televizija.

• **KAIP IŠVENGTI ŠIRDIES LIGŲ.** Pasaulyje dėl širdies ir kraujagyslių ligų dabar kasmet miršta 15 milijonų žmonių. Išsivysčiusiose šalyse tai sudaro 45 proc. visų mirties priežasčių. Didžiausias šios epidemijos kaltininkas – labai pasikeitęs žmonių gyvenimo būdas. Patys svarbiausi patarimai – nerūkykite, tinkamai maitinkitės, nepiktnaudžiaukite alkoholiu, padidinkite fizinį aktyvumą, venkite sukrečiančių situacijų, sekite arterinį kraujospūdį ir neleiskite jam pakilti, tikrinkite cholesterolio kiekį – tinka bet kurios šalies gyventojams.

• **LIETUVIŠKA TEISĖSAUGA.** Nesugebėjusi per 20 mėnesių surasti žudikų ir bent jau po mirties apginti Panevėžio prokuroro Gintauto Sereikos bei savo garbės, valstybė nutarė pažeminti dar ir jo šeimą: nužudyto pareigūno žmona Jūratė ir trys mažamečiai vaikai iki šiol laukia jiems pagal įstatymą priklausančios kompensacijos.

(Nukelta į 5 p.)

Tarptautinių įvykių apžvalga

Algirdas Pužauskas

Rugsėjo 6-9 dienomis Niujorke, Jungtinių Tautų būstinėje įvyko istorinis valstybių vadovų suvažiavimas, gavęs "Tūkstantmečio" sesijos vardą. Sesijos dalyviai galėjo kalbėti po penkias minutes. Taip dar kartą buvo įrodyta, kad ir per trumpą laiką galima daug pasakyti. Net ir Kubos diktatorius Fidel Castro, kuris praityje yra pasakęs net aštuonias valandas trukusią kalbą, laikėsi nustatyto laiko ribos ir net suspėjo apkaltinti JAV vyriausybę, kuri, anot jo, pažeidžianti Jungtinių Tautų nuostatus, gniuždanti silpnas valstybes ne tik ekonominėmis sankcijomis, bet ir griebdamasi prieš jas karinių veiksmų.

Suvažiavime dalyvavo daugiau nei 150 valstybių vadovai, kurie turėjo progą pasikalbėti. JAV prezidentas B. Clinton pasisveikino, paduodamas ranką, ir su F. Castro. Už tai jį kritikavo

PASaulio VALSTYBIŲ VADOVŲ SUVAŽIAVIMAS

Amerikos kubiečių organizacijos. Ilgiausiai Bill Clinton kalbėjosi su Rusijos prezidentu Vladimiru Putinu, Izraelio premjeru Ehud Barak ir Palestinos vadovybės pirmininku Yassir Arafat. Jis priminė valstybių vadovams, kad lapkričio 7 d. bus išrinktas kitas JAV prezidentas, kuris sausio mėnesį perims šias pareigas.

Prieš prasidedant valstybių vadovų suvažiavimui, savo rekomendacijas paskelbė Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Kofi Annan. Jis nurodė, kad pasaulyje viešpatuoja didelė nelygybė, daug valstybių gyvena skurde. Daug žmonių kenčia nuo nepagydomų ligų, daug kur žmonės žudo vieni kitus, kariauja be jokios svarbesnės priežasties. Milijonai žmonių tampa pabėgėliais, netenka namų, lieka invalidais. Tačiau Jungtinės Tautos neturi pakankamai lėšų užkirsti kelią įvairiems konfliktams ir išlaikyti taiką. Dar sunkiau sustabdyti pasaulyje plintančias ligas, suteikti medicinos pagalbą, plėtoti švietimo sistemą, skatinti prekybos ryšius, padėti atsilikusioms valstybėms atsistoti ant kojų, dovanoti joms senas skolas.

"Trečiojo pasaulio" valstybių vadovai skundėsi, kad

pasaulyje viešpatuoja nelygybė. Jungtinių Tautų kariuomenė nesugeba išsaugoti taikos. Šiai kariuomenei tenka ne tik palaikyti tvarką, bet ir eiti policininkų, muitininkų, gydytojų, teisėjų, administratorių pareigas. Jungtinių tautų organizacijos žiniomis per praėjusius metus JT taikos prižiūrėtojų skaičius padidėjo trigubai (nuo 13,000 iki 35,000). Kai kuriuose pasaulio vietose JT taikos prižiūrėtojai būna jau daug metų. Viduriniuose Rytuose JT daliniai yra apsistoję nuo 1948 m., Pakistano - Indijos pasienyje – nuo 1949 m. Be to, Jungtinių Tautų kariuomenė laikoma Kipro saloje, Golano aukštumose, Pietų Libane, Irako ir Kuveito pasienyje, Vakarų Sacharoje, Bosnijoje, Kroatijoje, Kosovo provincijoje, Sierra Leone, Rytų Timore ir Konge.

Pasaulio valstybių vadovai žadėjo daryti, ką gali. Tikimasi naujame tūkstantmetyje daugiau dėmesio skirti klimato reguliavimui, neteršti vandens, statyti sveikatos centrų ten, kur jų trūksta, plėsti švietimo sistemą, aprūpinti skurstančias šalis šiuolaikinės technologijos priemonėmis. Žadama, kad būsimieji amžiai bus geresni, negu buvusieji.

Keliais sakiniiais

• Olimpiadoje, kuri vyks Australijoje, dalyvaus kelių naujų valstybių atstovai. Rytų Timorui atstovaus keturi sportininkai. Savo atstovus atsiuntė Bosnija ir Hercegovina. Šios valstybės žinomas plaukikas treniravosi Anglijoje, nes jo tėvynėje nėra plaukimo baseinų. Abi Korėjos atsiuntė atskiras komandas, tačiau žaidynių atidarymo iškilmėse Šiaurės ir Pietų Korėjos delegacijos žygiuos su viena bendra vėliava ir dėvės vienodas uniformas, pabrėždamos korėjiečių solidarumą, draugiškumą ir taikos siekius.

• Gazos pakrastyje posėdžiavo palestiniečių centrinė taryba, susidedanti iš 129 narių. Nutarta dar kartą – iki lapkričio 15 d. – atidėti Palestinos valstybės įsteigimą. Tačiau taryboje buvo ir tokių veikėjų, kurie grasino pasitraukti iš jos, jei suverenumo deklaracija bus atidėliojama.

• Sierra Leone sukilėliai laikė suėmę nemažai Jungtinių Tautų taikos prižiūrėtojų. Sukilėlių stovyklą puolė Didžiosios Britanijos parašutinininkai. Pavyko išvaduoti

įkaitus, tarp kurių buvo ir šeši britų karininkai. Vienas parašutinininkas žuvo, 12 sužeista. Puolimo metu žuvo 25 sukilėliai, tarp jų – trys merginos. 18 paimta į nelaisvę. Daug sukilėlių patys pasidavė. Tarp jų buvo ir ginkluotų vaikų.

• Neseniai išrinktas Somalio prezidentas kreipėsi į Arabų lygos ministrų suvažiavimą ir prašė padėti jo kraštui nutraukti užsitęsusi pilietinį karą. Septynis milijonus gyventojų turinti valstybė negali sudaryti vyriausybės. Šalyje siaučia ginkluotos gaujos.

• Austrijoje posėdžiavo OPEC (naftą eksportuojančių valstybių) ministrai. Buvo sutarta padidinti naftos pardavimą 3 proc., kad šiek tiek nukristų jos kainos. Vartotojai skundžiasi, kad atėjus žiemai daug kam reikės šalti, jei šildymui naudojamo kuro kainos nesumažės.

• Pasaulio valstybių vadovų suvažiavimui svarstant, kaip sustiprinti Jungtinių Tautų kariuomenę, iš Rytų Timoro atėjo žinia, kad Indonezijos "milicijos" gaujos nu-

žudė tris JT darbuotojus. Saugumo taryba, susidedanti iš 15 valstybių atstovų, po dvi valandas užtrukusio posėdžio pareikalavo, kad taikos priežiūros tvarka būtų reformuota, nes dabar JT kariuomenė negali net savęs apsaugoti. Todėl nenuostabu, kad tiek kraujo pralieta Ruanos, Burundi, Rytų Timoro ar Bosnijos konfliktuose. Saugumo tarybą šiuo metu sudaro Argentinos, Bangladešo, Kanados, Kinijos, Prancūzijos, Jamaikos, Mali, Malaizijos, Namibijos, Olandijos, Rusijos, Tuniso, Ukrainos, D. Britanijos ir JAV atstovai.

• Kol pasaulio valstybių vadovai kalbėjosi apie taiką, nauji mūšiai prasidėjo Šri Lankoje. Vyriausybės kariuomenė panaudojo aviacijos pajėgas prieš tamilų "tigrus". Mūšiuose, apytiksliais duomenimis žuvo 344 kareiviai, tūkstančiai sužeista. Burundi sukilėliai užpuolė keleivinius autobusus. Žuvo 60 žmonių.

• JAV valstybės sekretorė Madeleine Albright viešai pasmerkė Myanmar (buvusios Birmos) karinę valdžią (Nukelta į 3 p.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
DIRVA
TEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428
E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
EDITOR: DR. JONAS JASAITIS

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year-\$35.00, first class-\$58 • Single copy-70 cents. Air mail overseas-\$110.00.

Prenumerata metams - \$35.00, pusei metų - \$20.00, pirmą klase - \$58 • Oro paštu į užsienį metams - \$110.00. • Atskiro numerio kaina - 70 centų • Straipsniai, pasirašyti pavardė, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. • Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriams prašant - Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

Redaktoriaus skiltis

Kylanti Lietuva

"Nebeužtvenksi upės bėgimo, norint sau eiti ji pamažu..." - rašė mūsų tautos dainius Maironis. Iš tikrųjų, vėl atkūrus nepriklausomybę, Lietuva labai keičiasi. Geras permainas pastebi ir tarptautinės organizacijos, ir verslo žinovai, atvykstantys iš įvairių valstybių. Kur tik pavyksta sukaupti lėšų, tuoj matomi nuostabūs pokyčiai. Kiekvienas, kuriam šiemet teko laimėti apsilankyti Kuršių nerijoje, pastebi, kad sąlygos poilsiautojams ir turistams jau beveik niekuo nebebusileidžia vakarietiškomis: puikiai įrengti šiuolaikiniai viešbučiai, malonus aptarnavimas, įvairiausi maisto patiekalai, atitinkantys net labai išlepinimą skoni. Daugėja reklaminių leidinių įvairiomis kalbomis. Tiek Nidoje ir Juodkrantėje, tiek ir kitose pamario gyvenvietėse - pavyzdinga švara. Svečias, pirmą kartą išvydęs skoningai sutvarkytą marių krantinę, net neišsivaizduotų, kad dar visai neseniai šis pakraštys Juodkrantės tikrai nepuošė.

Žinoma, ir Kuršių nerijoje dar reikia labai daug ką sutvarkyti, jei norima sulaukti gausaus svečių srauto. O ir kainos galėtų būti labiau prieinamos vidutinės pajamas turintiems žmonėms. Tikėtina, kad jos kris tada, kai atsiras daugiau gerai įrengtų ir šiuolaikinio turisto arba atostogaujančio skoni atitinkančių pastatų bei paslaugų. Tik tai įgyvendinus, išryškės tikroji šio nuostabaus Lietuvos kampelio vertė.

Neatpažįstamai pasikeitė parduotuvės, kavinės, kirpyklos. Dantistų kabinetai nebesiskiria nuo amerikietiško. O ir kitose medicinos įstaigose atsirado nemažai modernių, tobulesnių prietaisų, įrankių ir medžiagų. Iš esmės pertvarkyta Lietuvos aukštojo mokslo sistema.

Tačiau dabartinė Lietuva - priešingybų kraštas. Net ir nebaigęs aukštųjų ekonomikos mokslų turėtų suvokti neatskiriamą prekybos ir gamy-

bos ryšį. Valstybė negali išsilaikyti tik iš prekybos ir prekių pervežimo, t.y. nepertvarius gamybos įmonių taip, kad jų produkcija turėtų paklausa tiek vidaus, tiek užsienio rinkoje. Valstybė niekada neįvykdys biudžeto, nesirūpindama darbingų gyventojų užimtumu, neskatindama smulkaus ir vidutinio verslo. Niekada nepavyks pažaboti nusikalstamumo, jei vis plėsis bedarbystė ir didės socialinė nelygybė. Apie nusivylimą valdžia liudija stiprėjantis kraštutinis radikalizmas, išaugęs "gatvės politikų" populiarumas. Po vadinamojo "gatvės politikų" kauke gali slėptis tiek primityvus, nieko teigiamo pasiūlyti nesugebantis rėksnys, tiek pavojingas provokatorius, tarnaujantis svetimoms, priešiškomis jėgoms.

Vos tik Lietuva imasi rimtų politinių veiksmų, kai tam tikros grupuotės pradeda rėkti apie neva augantį antisemitizmą ar net nacizmo apraiškas. Nors toks triukšmas, kaip taisyklė, yra trumpalaikis, bet užsakovų skirtą rolę suvaidina: paskleidžia šmeižtus, sukelia įtampą, sumažina tarptautinį pasitikėjimą. Itin apmaudu, kad tokių provokacijų rengėjai bei jų užsakovai retai teišaiškinami ir dar rečiau prideramai nubaudžiami.

Dabartinėje situacijoje labai didelė atsakomybė tenka rinkimų organizatoriams ir patiems rinkėjams. Neseniai Lietuvos spaudoje, daug rašančioje apie kairiųjų susitelkimą, nuskambėjo gana taikli, išpėjanti išvada, kad tarp dešiniųjų matomas didžiulis susiskaldymas, bandymas "perkąsti vienas kitam gerkle". Kaip kitaip galima paaiškinti tą įtūžį, su kuriuo palydimas ryškesnių, patyrusių politikų pasitraukimas iš apsnūdusios ar susikompietavusios "sąjungos" į turinčią didesnę rinkėjų pasitikėjimą? Katastrofiškai smukus valdančios partijos autoritetui, reikia bent netrukdyti tiems, kurie nusiteikę rimtam darbui.

Juozas Žygas

Rugsėjo pradžioje pažymime Antrojo pasaulinio karo pradžios ir pabaigos datas. Nors sumanymas nubausti šio karo sukėlėjus buvo geras, bet sovietinių atstovų pakvietimas į tarptautinį tribunolą iki šiol tebekelia didelių abejonių ir prieštaravimų. Man tai primena pasaką apie teisėjos pareigoms pakviestą lapę: viščiukų skundų apie jiems daromas skriaudas teismas nebegirdėjo.

Netrukus paaiškėjo, kad labai išreklamuotas tribunolas bus tik farsas, kuriame bus bandoma įrodyti, kad tik viena Vokietija - karo nusikaltėlė. Jeigu po daugelio dešimtmečių ar šimtmečių apie tą blogos atminties tribunolą bus rašoma, tai jis turėtų būti vadinamas ne "karo nusikaltėlių", bet "karą pralaimėjusiųjų" teismu.

Vadinamoji "Sovietų Sąjunga" buvo tik kaukė rusiškajam imperializmui užmaskuoti. Ir tenka pripažinti, kad ta kaukė savo vaidmenį gerai atliko. Kai dabar Čėčėnijoje vyksta masinis civilių asmenų - moterų, vaikų, senelių ir ligonių - negalėjusių niekur pabėgti, žudymas, tai Vašingtonas, nors žodžiais ir smerkia tokias žudynes, tačiau laikosi pozicijos, kad tai esąs Rusijos vidaus reikalas.

Grįžtant prie karo nusikaltimų, reikėtų priminti, kad

KO NENUTEISĖ NIURNBERGO TRIBUNOLAS?

Rusija bandė žudynes Katynėje primesti vokiečiams. Atsimenu, kad tada, kai remiantis vietinių žmonių parodymais, miške netoli Smolensko buvo atrasti masiniai kapai, vokiečiai, geriau pažindami rusus negu sąjungininkai, nešoko atrastų kapų kasinėti, bet pakvietė nekariaujančių šalių ekspertus. Buvo sudaryta komisija, kuri, ištyrusi atkastus kapus, priėjo išvados, kad tai - Sovietų Sąjungos kareivių darbas. Nužudytųjų tarpe buvo ir Lietuvoje internuoti karininkai. Kokių būdu tai buvo iširta, dabar neprisimenu. Šiuo atveju vokiečių gynėjai turėjo gerus ir nenuginčijamus įrodymus. Tačiau Sovietų Sąjunga dėl šių žudynių net nebuvo apkaltinta. Taigi turime akivaizdų pavyzdį, kad laimėtojai net už karo nusikaltimus nėra baudžiami.

Niurnbergo teismo metu Vakarų spaudoje buvo rašoma, kad patys Rusijos teisėjai yra susitepę karo nusikaltimais. Ypač buvo kaltinamas generolas R. A. Rudenko. Vakarų pusei atstovavo žymūs teisėjai, prokurorai, profesorai iš Sorbonos bei kitų universitetų, o Rusijai - vien tik kariškiai: generolas majoras R. T. Nikičenko, majoras A. F. Volkov ir jau minėtas gen. R. A. Rudenko. Nors rusams išsakomi kaltinimai buvo labai rimti, bet prie laimėtojų niekas "nekišo". Jeigu Vokietija būtų buvusi teisama tik dėl to, kad pradėjo karą, tai būtų visai kitas reikalas. Tačiau tik vie-

ną Vokietiją kaltinti dėl karo nusikaltimų - labai toli nuo istorinės tiesos.

Bendrai paėmus, kiekvienas karas yra nusikaltimas prieš civilius gyventojus ir tuo pačiu prieš žmogiškumą. Drezdeno ir Wiurzburgo bombardavimai taip pat turi būti vertintini kaip nusikaltimas žmogiškumui. Tokius bombardavimus visada vertinau, kaip neapykantos prieš krikščioniškąją civilizaciją aktus. Drezdeno bombardavimas buvo taip suplanuotas, kad visas miestas virto milžinišku krematoriumu. Tik toks skirtumas, kad krematoriume deginami lavonai, o Drezdene degė gyvi žmonės. Apie tai teko daug skaityti ir išklausyti bombardavimą pergyvenusius žmonių pasakojimus. Degė ne tik namai, bet ir gatvių asfaltas. Vienas to bombardavimo liudininkas pasakojo baisų vaizdą: jis matė gatvės viduryje klykiančią moterį su kūdikiu ant rankų, iklampusią į ištirpusį asfaltą, prie kurios nebesulaukiamai priartėjo ugnis. Tokio žiaurumo nepergyveno net tie, kurie buvo sudeginti *Sachsenhausen*, *Buchenwald* ar kituose krematoriumuose. Tokia ar panaši mirtis ištiko apie 150 tūkst. žmonių. Tuo metu šiame mieste gyveno apie 750 tūkstančių, o gal ir dar daugiau pabėgėlių, tarp kurių buvo ir lietuviai. Drezdeno bombardavimą suplanavo ir įvykdė anglai, o kitą dieną iš miesto išbėgusius žmones užpuolė amerikiečių lėktuvai.

Tarptautinių įvykių apžvalga

(Atkelta iš 2 p.)

linkybes. Rusijos karinių pratybų metu laivų judėjimą iš toli stebėjo du JAV povandeniniai laivai "Memphis" ir "Toledo". Netoli jų buvo ir žvalgybos laivas "Loyal". Visi trys laivai labai tiksliai užregistravo Rusijos laive įvykusius sprogimus. S. Berger žvalgybos žinias perdavė Rusijos Saugumo tarnybos pirmininkui Sergejui Ivanovui. Šis pareiškė, kad iš JAV gauti duomenys yra techninio pobūdžio ir padės nustatyti, kas ir kodėl sprogo rusų povandeniniame laive.

Kanados naftos bendrovė "Talisman", padėjusi Sudano vyriausybei aptikti naftos šaltinius, apgailestauja, kad ši teritorija yra apimta pilietinio karo. Sudano "liaudies išlaisvinimo armijos" kareiviai jau tris kartus susprogdino naftos vamzdžio liniją, einančią į Port Sudano uostą.

Sudane pilietinis karas tarp arabų ir juodųjų grupuočių vyksta jau 50 metų. Niekas nežino, kiek žmonių žuvo. Kanadiečiai siūlo įrengti Pietų Sudano gyventojams geriamo vandens šulinį, pastatyti mokyklą, ligonines ir investuoti daugiau lėšų į rajonus, kuriuose yra naftos.

Maskvos teismas svarsto amerikiečio *Edmond Pope* bylą. Jis buvo suimtas bandžinio mėnesį ir apkaltintas šnipinėjimu. Jam gresia 20 metų kalėjimo.

Rusijos prezidentas Vladimir Putin dvi dienas viešėjo Japonijoje ir derėjosi dėl taikos sutarties. Rusija nelinkusi sugrąžinti Japonijai per Antrąjį pasaulinį karą užgrobtų Kurilų salų. Šias keturias salas japonai vadina Šiaurine teritorija. Japonija net žada leisti rusams administruoti Kurilų salas, jei jos priklausytų japonams.

TAMSŪS ŠEŠĖLIAI – ŠVIESOS PROŠVAISČIŲ PRISIMINIMUOSE

naudojimas nebuvo atgaivintas.

Lietuvos nepriklausomybė buvo atkurta demokratiniais pagrindais. Bet tauta turi būti pakankamai subrendusi demokratinei santvarkai. Tad ir Atgimimo sąjūdžiui, vos tik paskelbus nepriklausomybę, reikėjo išplėsti savo veiklą visoje šalyje ir bandyti sudaryti tautinį sambūrį, kuriam būtų galima patikėti naujos valstybės kūrimą. Tačiau jos likimas buvo patikėtas kažkokiai bespalvei žmonių masei, vienu ar kitu būdu apsigyvenusiai Lietuvos vardu pavadintame žemės plote.

Šiandien šios gyventojų masės politinę valią bando išreikšti net 39 neaiškios paskirties junginiai. Tautinės valstybės idealus šiandien puoselėja ir gina tik tradicinė Demokratų partija ir tautininkai. Demokratų partija (anuo metu veikusi Valstiečių liaudininkų vardu) išėjo į gyvenimą, dar net nepaskelbus Lietuvos nepriklausomybės akto. Kiek vėliau savo veiklą atgaivino ir tautininkai. Bet

(Atkelta iš 1 p.)

labai gaila, kad šiems tradiciniams politiniams junginiams nepavyko plačiau įsitvirtinti gyventojų masėse ir jos šiandien nevaizdina didesnio vaidmens Lietuvos politiniame gyvenime. Vargu, ar iki rinkimų jos sugebės savo veiklą išplėsti.

Nors pirmuosius Seimo rinkimus laimėjo Lietuvos komunistai, bet žmonės jų valdymu greitai nusivylė. Tad antruose rinkimuose jie savo likimą patikėjo iš Atgimimo sąjūdžio išsivysčiusiai Tėvynės sąjungai. Tuo būdu politinė pusiausvyrą nukrypo iš krašutinės kairės į dešinę. Bet šiandien, atrodo, kad ir dešinieji nepajėgė pateisinti balsuotojų pasitikėjimo. Savivaldybių rinkimai ir vėliausios apklausos rodo, kad gyventojų politinės nuotaikos vėl smarkiai krypta į kairę. Šiandien net sunku nuspėti, kiek toli jos į tą kairę iki rinkimų nukryps? Valdancijai Tėvynės sąjungai pakenkė ne tiek įvairios valstybinio gy-

venimo nesėkmės, kiek jų vidinis susiskaldymas.

Tad kas gali šiandien dar sulaikyti Lietuvos politinio gyvenimo laivą, kad jis visiškai nenuplūduriuotų į kairiuosius vandenius, kuriuose siaučia raudonsnukiai rykliai. Belieka dabar dėti visas viltis į vidurio politinius junginius. Tokie junginiai visais laikais demokratinėse valstybėse vaidindavo svarų vaidmenį. Prieš Antrąjį pasaulinį karą jie gyvai reiškėsi agrarinėse Vidurio ir Balkanų šalyse. Tada šios krypties partijos buvo susibūrusios į tarptautinę "Žaliojo internacionalo sąjungą". Lietuvą šioje tarptautinėje organizacijoje atstovavo jau minėta Valstiečių liaudininkų sąjunga.

Džiugu, kad šiandieninėje Lietuvoje susidarė "Jaunosios Lietuvos", naujųjų tautininkų, politinių kalinių ir Demokratų partijos junginys. Gal būt ilgainiui jis taps Lietuvos politiniu centru, kurio taip pasigendame. Pagaliau, gal jis atgaivins ir tautinės valstybės idealus.

"TRIJŲ TIGRIUKŲ" KONCERTAS IR M. KAVALIAUSKO NUOTRAUKŲ PARODA

Rugsėjo 12 d. Lietuvos ambasadoje Vašingtone koncertavo vaikų ansamblis iš Lietuvos "Trys tigriukai". Tai trys talentingi dvylikamečiai – Ramojus Motūzas, Aurimas Syrusas ir Vytautas Jurgelevičius, kuriuos praėjusiais metais subūrė Vilniaus S. Nėries vidurinės mokyklos muzikos mokytoja Eleonora Rakauskienė. Ambasadoje įvykusiame koncerte skambėjo populiarios Lietuvos kompozitorių sukurtos dainos apie mamą, meilę ir gimtosios žemės grožį. "Trijų tig-

riukų" koncertą Vašingtone surengė JAV Lietuvių Bendruomenės kultūros taryba ir Lietuvos ambasada. Jaunieji atlikėjai jau koncertavo Čikagoje ir Detroite, o dabar išvyksta į Filadelfiją ir Klyvlendą.

Koncertas ambasadoje sutapo su 26-mečio Lietuvos fotografo, Vytauto Didžiojo universiteto Menų fakulteto magistro laipsnį įgijusio Mindaugo Kavaliausko fotografijų parodos atidarymu. Nuotraukose – Kuršių nerijos vaizdai ir žmonės (iš serijų:

"Smėlio mintys", "Seneliai", "Liepto istorija").

"Trys tigriukai" ir M. Kavaliausko fotografijų paroda pratęsė šiais metais ambasadoje rengiamų vakarų ciklą – "Jaunieji Lietuvos menininkai – Jungtinėse Amerikos Valstijose". 2000-uosius Lietuvos Seimas yra paskelbęs Lietuvos Jaunimo metais.

Ambasadoje surengtame kultūros vakare apsilankė buvęs JAV ambasadorius Lietuvoje Keith C. Smith su žmona.

Rolandas Kučinskas

Akimirkos iš Lietuvos Vyčių Seimo

Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus su žmona Alma sveikina Lietuvos Vyčių "juniorus". Antroje eilėje, pirmoji iš dešinės – jų vadovė, Lietuvos Vyčių vicepirmininkė Anna Marie Sluzas-Berger.

Pasaulis ir Lietuva

* **PARAMA.** Čekijos ambasada dvejiems metams tapo NATO ryšių ambasada Lietuvoje. NATO valstybių sutarimu, nuo šių metų rugsėjo 1 d. iki 2002 m. rugpjūčio 31 d. Čekijos ambasada atliks informacines bei konsultacines funkcijas Lietuvoje. Viena iš svarbiausių ryšių ambasados uždavinių yra padėti Lietuvos vyriausybei supažindinti visuomenę su NATO bei teikti žinias apie Lietuvą NATO būstinei ir šios sąjungos valstybėms. *BNS*

* **TRIBUNOLAS.** Vilniuje posėdžiavusio visuomeninio Tarptautinio tribunolo komunizmo nusikaltimams įvertinti organizatoriai dėl kaltinamosios medžiagos gausos atidėjo nuosprendžio paskelbimą iki mėnesio pabaigos. Ketinama nuosprendį paskelbti rugsėjo 27 d. *BNS*

* **ŠIURPIŲ NUSIKALTIMŲ 60-METIS.** Baltarusijos teritorijoje esančiame Katynės miške 1940 metais, kaip spėjama, sušaudyta apie 10 tūkst. lenkų karininkų, patekusių į Sovietų Sąjungos nelaisvę 1939 metais, kapituliavus Lenkijai. Aštuoni masiniai kapai Katynėje buvo atrasti ir ištirti, praėjus trejiems metams po tragedijos. Iš viso Katynėje, Miednojęs apylinkėse, Charkove ir kitose iki šiol nežinomose vietose NKVD nužudė beveik 22 tūkst. Lenkijos kariuomenės karininkų ir puskarininkų, prieškarinio Lenkijos policininkų ir valdininkų. Katynės tragedijos 60-osios metinės šiemet, rugsėjo 15 d. paminėtos Lenkų institute Vilniuje. Čia surengta lenkų dokumentinių filmų apie Katynę peržiūra. Katynės žudynių vietoje iškilmingai atidengtas aukų memorialas. *ELTA*

* **REIKALAVIMAS.** "Tūkstantmečio" viršūnių susitikime Jungtinėse Tautose Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus pareiškė, kad Vidurio ir Rytų Europos regionui turi būti atlyginta už totalitarinių režimų padarytą žalą. *INTERFAX*

* **ABEJINGUMAS.** Tarptautinės grupės Čėčėnijos problemoms nagrinėti vadovas Algirdas Endriukaitis apkaltino ESBO vadovę Benita Ferrero-Valdner ir ETPA prezidentą lordą Russel Johnston pareigų nevykdymu. Penktadienį A. Endriukaitis grupės, kuriai priklauso 17 valstybių atstovai, vardu išsiuntė ESBO ir ETPA laišką, kuriame jis kaltina šias organizacijas, kad jos nesidomi Ičkerijos parlamento pirmininko Ruslano Alichadžijevio likimu. A. Endriukaitis tvirtina, kad nuo gegužės mėnesio, kai Rusijos kariai sulaukė R. Alichadžijevą, nėra žinių apie jo likimą, o paskutiniu metu pasirodė pranešimai, kad jis mirė kalėjime. *INTERFAX*

* **NARKOMANIJA KARALIAUČIAUS KRAŠTE.** Rugsėjo 12 d. Karaliaučiuje (rus. -Kaliningrad) prasidėjo tarptautinis seminaras AIDS ir narkomanijos profilaktikos klausimais. Jame dalyvauja gydytojai ir socialiniai darbuotojai iš Prancūzijos, Lietuvos, Lenkijos ir Kaliningrado. Seminarą neatsitiktinai nuspręsta surengti Kaliningrade. Ši Rusijos valdoma sritis užima vieną iš pirmųjų vietų pagal užsikrėtusių skaičių. 100 tūkstančių gyventojų tenka 380 užsikrėtusių pavojingu virusu, o pačiame Kaliningrade - 679. Pagrindiniai viruso platintojai (84 proc.) – narkomanai. *ITAR-TASS*

* **ČEČĖNIJA: KOVA TĘSIASI.** Rugsėjo 11 d. Čėčėnijoje, Gudermeso apylinkėse apšaudžius automobilį, buvo sužeistas RF VRM vidaus kariuomenės Pavolgio apygardos vado pavaduotojas generolas Anatolij Mich. *INTERFAX*

* **PEŠASI OKUPANTŲ STATYTINIAI.** Rusijos prezidento padėjėjas S. Jastržemskij pareiškė, kad Maskva remia dabartinį Čėčėnijos laikinosios administracijos vadovą Ahmedą Kadyrovą, o jo pirmajam pavaduotojui Bislanui Gantamirovui "ieškomas kitas darbas". Tarp A. Kadyrovo ir B. Gantamirovo kilo konfliktas dėl valdžios. *INTERFAX*

* **BENDRININKAI.** Susitikime su Kinijos parlamento vadovu Li Peng, Aleksandr Lukašenka pareiškė, kad strategine partnere Kinija pasirinkta neatsitiktinai: 1999 m. prekybos apimtis viršijo \$ 200 mln. *INTERFAX-ZAPAD*

* **VADUOJASI IŠ RUSIJOS ĮTAKOS.** Gruzijos, Ukrainos, Uzbekistano, Azerbaidžano, Moldovos vardu špaudos konferencijoje Niujorke kalbėję keturi prezidentai ir vienas atstovas pareiškė, kad laisvos prekybos zona "Nepriklausomų Valstybių Sandraugos" (kurioje vyrauja Rusija) ribose lieka tik kalbomis. GUUAM vadovai neabejoja, kad jų ateitis yra neatsiejama nuo laisvos prekybos zonos sukūrimo. Svarbiausiu projektu laikomas Euroazijos transporto koridoriaus nutiesimas. *INTERFAX*

* **LIETUVIŲ ŽUDIKAS REPETUOJA.** Įvyko Baltarusijos judriųjų pajėgų ir 65-ojo armijos korpuso kariuomenės komandinės štabo pratybos, kurioms vadovavo Baltarusijos gynybos ministro pavaduotojas generolas leitenantas Vladimir Uschopčik (buvęs Vilniaus karinio "šiaurės miestelio" vadas, kaltinamasis Sausio 13-osios byloje). Korpuso "gynybiniai" veiksmai buvo vykdomi šiaurės-vakarų kryptimi. *BelaPAN*

LR Generalinio konsulato pranešimas DALYVAVIMAS LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO RINKIMUOSE

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje praneša, kad Lietuvos Respublikos piliečiai, nuolat gyvenantys arba rinkimų metu viešintys *Illinois, Michigan, Wisconsin, Indiana* ir *Ohio* valstijose, balsuos Lietuvos Respublikos generaliniame konsulate Čikagoje. Balsuoti turi teisę Lietuvos Respublikos piliečiai, sulaukę ne mažiau, kaip 18 metų. Dalyvaujantieji spalio 8 d. įvyksiančiuose Seimo rinkimuose, turi užsiregistruoti generaliniame konsulate Čikagoje. Jeigu dar nesate užsiregistravę, atsiųskite į konsulatą LR paso paskutiniojo lapo (su nuotrauka) kopiją, savo adresą JAV bei adresą Lietuvoje (jeigu JAV gyvenate laikinai). Pabrėžiame, kad balsuoti turėsite ten, kur užsiregistravote. Paskutinioji registracijos diena – 2000 m. rugsėjo 20 d.

Rinkiminės komisijos pirmininku Čikagoje paskirtas garbės generalinis konsulas p. Vaclovas Kleiza.

Balsuoti galima paštu ar

ba atvykus į balsavimo apylinkę. Balsavimo apylinkė bus atidaryta šiomis dienomis:

rugsėjo 26-29 d. – nuo 12:00 val. iki 4:00 v.p.p.; spalio 2-6 d. – nuo 12:00 val. iki 4:00 v.p.p.

Rinkimų dieną, t.y. 2000 m. spalio 8-ąją balsavimo apylinkė bus atidaryta dviejose vietose:

1) Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski) nuo 7:00 v.r. iki 7:00 v.v.;

2) Pasaulio Lietuvių Centre Lemonte (14911 127 St.) nuo 9:00 v.r. iki 2:00 v.p.p. Dar viena balsavimo apylinkė bus atidaryta ir *Cleveland, OH*. Balsavimo laiką ir apylinkės adresą praneš Lietuvos Respublikos garbės konsulas *Cleveland* mieste.

Visi užsiregistravę rinkėjai netrukus paštu gaus rinkėjo pažymėjimą, balsavimo biuletenius bei informaciją kaip reikėtų balsuoti paštu. Rinkėjai, kurie balsuos, asmeniškai atvykę į rinkiminę apylinkę, privalės su savimi

turėti atsiųstus balsavimo biuletenius ir rinkėjo pažymėjimą.

Visi rinkimų metu ne Lietuvos teritorijoje gyvenantys arba užsienyje viešintys LR piliečiai yra priskirti Naujamiesčio rinkimų vienmandatei apygardai Nr. 1. Į balsavimo biuletenį įrašyta 10 kandidatų. Daugiamandatėje apygardoje užregistruota 15 partijų ir jų susivienijimų. Kai kurie kandidatai išsikėlė asmeniškai. Išsamesnes žinias apie artėjančius rinkimus galite rasti LR Seimo internetiniame puslapyje:

www.lrs.lt/rinkimai

Lietuvos Respublikos piliečiai, gyvenantys JAV, bet balsavimo laikotarpiu atvykę į Lietuvos Respubliką, gali balsuoti Lietuvoje. Jie įrašomi į vienmandatės Naujamiesčio rinkimų apygardos Nr. 1 papildomus rinkėjų sąrašus. Rinkėjo pažymėjimas ir rinkimų biuleteniai išduodami šios apygardos Gedimino rinkimų apylinkėje Nr. 2 (Gedimino pr. 19, Vilnius, tel. 39 13 77).

Susigiminiavę miestai: Cleveland, OH – Klaipėda KLAIPĖDOS NAUJIENOS

KLAIPĖDOS UNIVERSITETE

Klaipėdos universitete naujus mokslo metus pradėjo rekordinis skaičius studentų: daugiau nei 6 tūkstančiai, iš kurių – net 2 tūkstančiai pirmakursių. Klaipėdos universiteto rektorius Stasys Vaitekūnas teigė, kad šiemet į valstybės išlaikomas vietas priimti 1,252 studentai, iš dalies apmokamas vietas – 626 studentai, ateityje galėsiantys dalyvauti konkursuose ir tikėtis gauti valstybės išlaikymą (atsižvelgiant į mokymosi rezultatus) bei 80 - į mokamų studijų vietas.

Netikėtai populiariausia tarp stojančiųjų tapo tik šiemet įkurta Žurnalistikos (Komunikacijos) katedra. Norą dalyvauti konkurse į vieną žurnalistikos specialybės vietą pareiškė daugiau nei 13 stojančiųjų. Katedros vedėjo, doc. Vyto Urbono teigimu, pirmaisiais metais žurnalistiką studijuos dvidešimt studentų: dešimt, išlaikomų valstybės, ir dešimt mokančių už mokslą. Artimiausiu metu žadama įsteigti Žurnalistikos centrą. Universiteto rektorius Stasys Vaitekūnas pažymėjo, kad priešingai nei daugumoje Lietuvos universitetų, kur žurnalistikos katedros yra hu-

manitarinių mokslų fakultetuose, klaipėdiečiai ją sumanė įkurti Socialinių mokslų fakultete. S. Vaitekūno manymu, žurnalistams patogiau ir naudingiau studijuoti ne tarp filologų, o tarp sociologų, politologų, ekonomistų ar geografo ir taip įgauti visų reikiamų žinių bagažą.

Antroje vietoje pagal populiarumą - socialinio darbo studijos, sulaukusios daugiau nei 10 stojančiųjų į vieną vietą. Prorektorius V. Laurėnas teigė, kad staigus studentų skaičiaus augimas universitetui buvo netikėtas, nes tiek

(Nukelta į 6 p.)

Klaipėdos senamiestyje. Šioje gatvėje įsikūrusi miesto savivaldybė. Jono Jasačio nuotr.

Girdėta iš Vilniaus

• **PRIPAŽINIMAS.** Lietuvos Respublikos Seimas teisės aktu pripažino Lietuvos Laikiniosios Vyriausybės pareiškimą "Nepriklausomybės atstatymo deklaravimas". Šis pareiškimas buvo paskelbtas 1941 metų birželio 23 dieną. Sukilėlių vardu paskelbta nuostata apie tai, kad vėl veikia Lietuvos Respublikos Konstitucija ir sudaroma Lietuvos Laikinoji Vyriausybė.

• **PREZIDENTAS STEBĖS OLIMPINES ŽAIDYNES.** Rugsėjo 13 d. Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus išvyko į 27-ąsias olimpines žaidynes *Sidney*. Kartų su Prezidentu į Australiją vyksta ir Prezidento referentas sporto klausimais Remigijus Gaška. Planuojami prezidento susitikimai su Australijos bei kitų valstybių vadovais, atvyksiančiais stebėti olimpines žaidynes. Prezidentas dalyvaus žaidynių atidarymo iškilmėse, stebės Lietuvos ir Italijos krepšinio rinktinių rungtynes, numato apsilankyti dviračių, plaukimo varžybose. Lietuvos vadovas taip pat susitiks su Australijos lietuvių bendruomenės atstovais.

• **PRANO DAUNIO ATMINIMUI.** Sukanka 100 metų, kai gimė aklųjų švietimo pradininkas, Lietuvos kariuomenės kūrėjas savanoris Pranas Daunys. Nuo 1919 m. kovojęs su bolševikais, bermontininkais ir lenkų okupantais, 1923-ųjų pradžioje prie Širvintų buvo sunkiai sužeistas ir neteko regėjimo. Tačiau jis nepasidavė nevilčiai, pats siekė išsilavinimo ir rūpinosi visų Lietuvos aklųjų švietimu, lietuvių kalbai pritaikė aklųjų raštą. P. Daunys – aklųjų instituto Kaune steigėjas ir pirmasis muzikos mokytojas. Yra išleidęs prisiminimų knygą "Vargo keliais", kurioje pasakojama apie Lietuvos nepriklausomybės kovas ir aklųjų gyvenimą, taip pat novelių rinkinį. Katalikiškasis Prano Daunio fondas kartu su Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjungos Utenos skyriumi ir Utenos rajono savivaldybe šiam jubiliejui surengė Lietuvos aklųjų Maldos dieną. Jos renginiai rugsėjo 15 d. vyko Prano Daunio gimtinėje – Utenos rajone. Kuktiškių parapijos bažnyčioje buvo aukojamos šv. Mišios už P.Daunį ir visus akluosius. Jo gimtajame Panevėžio kaime pašventintas koplytstulpis. Pristatyta prisiminimų apie P.Daunį knyga "Skleidęs šviesą tamsoje".

• **PAULIAUS ŠIRVIO MINĖJIMAS.** Dainingos poezijos, atsiminimų ir muzikos vakarų "Ateisiu aš tą naktį..." Vilniaus mokytojų namų svetainėje rugsėjo 13 d. paminėtas poeto Pauliaus Širvio gimimo 80-metis. Šviesaus atminimo poetą prisiminė Valdas Kukulius, Jonas Strielkūnas, prozininkas Romas Sadauskas, publicistas ir literatūros kritikas Stasys Lipskis. Išleista naujausia P. Širvio eilėraščių rinktinė "O parodyt širdies negaliu" ir S. Lipskio apybraiža "Paulius Širvy". S.Lipskis nurodė, jog per pastarąjį dešimtmetį surasta iki šiol neskelbtų poeto eilėraščių ir jų variantų, naujų gyvenimo ir kūrybos faktų.

• **SKULPTORIAUS 70-METIS.** Vilniaus Medalių galerijoje atidaryta skulptoriaus Jono Noro-Naruševičiaus naujausių darbų paroda, skirta autoriaus 70-mečiui. J. Naruševičius yra sukūręs apie 200 įvairių kūrinių, tarp jų 50 portretų, dešimt antkapinių paminklų. Kamerinės šio autoriaus skulptūros puošia privačius butus Lietuvoje ir užsienyje. Jubiliejinėje parodoje J.Naruševičius rodo per dvi dešimtis naujausių, šiemet sukurtų skulptūrų.

• **PUTINO "VODKA".** Bendrovė "Alita" į rinką išleido naujausią savo gaminį - "Putino vodka". Tačiau "Alitos" finansų ir administracijos direktorius Vilmantas Pečiūra tvirtina, kad "Putino vodka" neturi nieko bendra su Rusijos prezidentu. Mėlynas fonas, kuriame parašytas gaminio pavadinimas, reiškia, kad degtinę reikia gerti atšaldytą, o raudonas fonas, kuriame parašytas žodis "vodka", simbolizuoja raudoną putino uogas. Paklaustas, kodėl pavadinime vartojamas žodis "vodka", o ne "degtinė", jis sakė, kad Europos Sąjungoje pavadinimo "degtinė" nėra.

• **MILIJONAI – RINKIMAMS.** Kovodamos dėl vietos Seime partijos už vieną vietą (vienmandatinėse apygardose) meta 87 tūkstančius litų. Kovodamos dėl 70-ies pagal partijų sąrašus skirstomų vietų Seime, jos rinkimų kampanijos metu ruošiasi išleisti apie 6 milijonus litų. Konservatorių partijos rinkimų štabas per Seimo rinkimų kampaniją nusiteikęs išleisti apie 1 mln. litų. Konservatoriai viliasi nemažos paramos prieš rinkimus sulaukti iš JAV ir Kanadoje esančių savo skyrių. A.Brazausko koalicija planuoja išleisti apie 1,1 mln. litų, nes tik tokią sumą leidžia įstatymai. Apie 1 mln. litų žada išleisti ir A.Paulausko vadovaujama Naujoji sąjunga. Liberalų sąjunga agitacijai žada skirti 900-950 tūkst. litų. Centro sąjunga planuoja išleisti apie 800 tūkst. litų. Valstiečių partijos pirmininko R.Karbauskio teigimu, per Seimo rinkimus ketinama išleisti apie 200 tūkst. litų. (Eltos, BNS ir kitas žinias siunčia Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras)

Amerikos Lietuvių Tautinėje sąjungoje LOS ANGELES TAUTININKŲ PARAMA "DIRVAI"

Šiemetinė Tautinės sąjungos *Los Angeles* skyriaus gegužinė prasidėjo su geru ūpu ir baigėsi puikia sėkme. Iš anksto buvo pranešta, kad šis renginys skiriamas 85-ųjų sukaktuvių proga – "Dirvai" paremti. Tad gegužinė susilaukė svečių susidomėjimo ir dosnumo. Iš savaitraščio "tėviškės" – *Cleveland, OH* – šia proga atvyko garbingas svečias – "Vilties" draugijos pirmininkas Algirdas Matulionis, kuris pasveikino susirinkusius ir padėkojo už dėmesį bei paramą mūsų "Dirvai".

Nors Tautinių Namų, kuriuose, kaip ir kiekvieną vasarą, susirenkame į šią tradi-

cinę gegužinę, pirmininkas Jonas Petronis tuo metu viešėjo Lietuvoje, bet vynu bei kitais įvairiais gėrimais gausus baras ir šį kartą buvo šių namų dovana. Nuoširdus ačiū Tautinių Namų pirmininkui ir visai jų vadovybei už nuolatinę paramą ir globą, o šiemet – ypatinga padėka už didelę auką "Dirvai".

Pasivažišius skaniais p. Uldukienės pagamintais lietuviškais patiekalais, skyriaus pirmininkė Rūta Sakienė pra-

nešė labai džiugią žinią: i ALTS įstojo septyni nauji nariai: Eglė ir Bronius Arai, Onutė Bernienė, Nemyra Enck, Birutė Gricienė, Vitalis Lembergas ir Laima Ringienė.

Prie kavos vaišintis skaniais ponų iškeptais pyragais. Gegužinės dalyviai bandė laimę narių bei svečių suaukotų daiktų loterijoje ir net gana smagiai pasišoko. Graži ir maloni buvo ta popietė. Rengėjai nuoširdžiai

dėkoja visoms ir visiems, darbu ir dovanomis prisidėjusiems bei aukomis parėmusiems "Dirvą". Sveikiname naujus Tautinės sąjungos narius ir džiaugiamės, kad jie įsijungė į mūsų ratelį.

Šios gegužinės metu "Dirvai" aukoj:

Los Angeles Tautiniai Namai – 2000 dol.;
ALTS *Los Angeles* skyrius – 235 dol.;
Eglė ir Bronius Arai – 100 dol.;
Irena ir Ramūnas Bužėnai – 100 dol.;

Rūta Sakienė – 100 dol.;
Birutė ir Aleksas Griciai – 55 dol.;
Liucija ir Antanas Mažeikos – 50 dol.;
Povilas Švarcas – 50 dol.;
Julija Petronienė – 50 dol.;
Janė Sisas – 50 dol.;
Vytautas Čekanauskas – 30 dol.;
Laima ir Richard Ringiai – 25 dol.;
Aldona ir Vincas Juodvalkiai – 25 dol.;
Bronius Dūda – 20 dol.;
Filomena Galdikienė – 20 dol.;
Vitalis Lembergas – 20 dol.;
Albinas Markevičius – 20 dol.;
Vytautas Šeštokas – 20 dol.;
Ema Dovydaitytė – 10 dol.;
Petras Maželis – 10 dol.;
Izabelė Oksienė – 10 dol.
Iš viso surinkta 3000 dolerių.
Rūta Sakienė

Amerikos Lietuvių taryboje ATNAUJINTI JAV PAGALBĄ BALTIJOS VALSTYBIŲ GYNYBAI

JAV Kongreso atstovas *Bill Young*, vadovaujantis Lėšų Skirstymo Tarybai, atsiuntė atsakymą Amerikos Lietuvių Tarybos (ALT) pirmininkui Sauliui Kupriui dėl ALT pastangų sugrąžinti 20 mln. dolerių Baltijos valstybių gynybai. Jis užtikrina, kad dėš visas pastangas, siekdamas grąžinti šią sumą į JAV valstybės biudžetą. Galutinį sprendimą priims jungtinis JAV Kongreso atstovų ir

senatorių komitetas. Todėl kreipiamės į visuomenę, prašydami ir toliau rašyti savo atstovams šiuo reikalu. Norinčius gauti išsamesnių žinių, prašome kreiptis į ALT būstinę: 6500 S. Pulaski Rd. Chicago, IL 60629. Tel. (773) 735-6677. Faksas (773) 735-3946. E-paštas:

AltCenter@aol.com

* * *

Amerikos Lietuvių Advokatų draugija, atsiliėpdama į Amerikos Lietuvių Tarybos raginimą, kad JAV Kongresas suteiktų numatytą paramą Baltijos valstybėms, stojant į NATO, apie tai pranešė savo nariams nesenai išėjusiame

žiniaraštyje "Lex Lituani". Šiai organizacijai dabar vadovauja lietuvių kilmės advokatė *Patricia Streeter* iš Detroito.

* * *

Lietuvių visuomenė jautriai atsiliėpė į ALT kvietimą imtis bendrų veiksmų, kad JAV Kongresas sugrąžintų

20 mln. dolerių paramą, kuri buvo numatyta Baltijos valstybių gynybai stiprinti. *New Jersey* lietuviai išsiuntė 300, o *Cleveland, OH* lietuviai – per 600 laiškų Kongreso nariams bei senatoriams.

* * *

Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba prašo atsiųsti į jos būstinę (adresas nurodytas šio pranešimo pradžioje) atsakymus, gautus iš JAV senatorių ar kongresmenų.

(Atkelta iš 5 p.)

studijuojančiųjų buvo planuojama priimti tik 2001 metais. Daug jaunuolių sutiko mokėti už savo studijas ir nedalyvavo konkurse į valstybės finansuojamas vietas. Universitete neakivaizdžiai studijuoja beveik 1800 studentų.

AUKSO KASYKLOS

Aukso kasyklomis galima vadinti Klaipėdoje sukaupią seniausių Europoje laivų kolekciją ir išlikusius 19-ojo amžiaus laivų statyklos įrengimus. Tuo įsitikinęs jūreivystės paveldo tyrinėtojas, klubo "Budys" pirminin-

kas Kostas Frankas. Rugsėjo 8 d. šiuos lobius jis pristatė Klaipėdos visuomenei ir uostamiesčio svečiams.

Vertingiausias mūsų jūreivystės paveldas – "Budžio" klubo senieji laivai, saugomi Klaipėdos piliavietę supančiuose kanaluose, taip pat uždaroje patalpose. Štai, pavyzdžiui, kažkada vienam Rostoko pirkliui priklausęs ir dabar čia remonto belaukiantis burlaivis iš viso yra neįkainojamas lobis – tokių jachtų, kaip išsiaiškinta, Europoje iš viso buvo pagaminta tik dvylika.

Įdomūs įrenginiai primena Klaipėdoje veikusių Pau-

lio Lindenau laivų statyklą. Sandėlyje laikomos seniausios staklės, pasak paminklotyros specialistų, dabar turėtų stovėti ant parketo grindų po stiklo gaubtu. Ne mažesnės pagarbos nusipelnęs ir išlikęs "slipu" vadinamas milžiniškas 19-ojo amžiaus mechanizmas, kuriuo laivai būdavo iškeliami iš vandens. Netoliese stovi dviejų aukštų 19-ojo amžiaus antros pusės namas – Klaipėdos irklutojų draugijos būstinė. Kultūros vertybė yra ir į buvusios pilies šlaitą įsirežęs, katakombomis vadinamas pastatas, kur buvo laikomos valtys.

Šie pastatai ir įrenginiai, kaip ir "Budžio" klubo unikalus burlaiviai, šiuo metu yra uždaroje teritorijoje, prie kurios geležinių vartų užrašyta – akcinė bendrovė "Klaipėdos laivų remontas." Ši sovietinių laikų įmonė – visiškai nuostolinga, tad ketinama palapsniui keisti jos paskirtį, visų pirma, nugriauinant aukštas tvoras, slepiančias nuo

uostamiesčio piliavietę ir didžiasias jūreivystės vertybes. Čia galėtų būti remontuojami burlaiviai iš visos Europos. Dabar Danijoje veikiančioje remonto įmonėje burlaivių savininkams savo eilės tenka laukti net ketverių metų. Pradėjus remontuoti burlaivius Klaipėdoje, atsirastų darbo nagingiems meistrams, būtų galima Lietuvoje pamatyti gražiausias jachtas iš visos Europos.

Iš Eltos pranešimų

Illinois Lietuvių respublikonų lygos gegužinėje (rugsėjo 27 d.), Pasaulio Lietuvių Centre. Iš kairės: lygos pirm. Anatolijus Milūnas, JAV kongresmenė *Judy Biggert* ir lygos išdininkas *Pranas Jurkus*. Kongr. *J. Biggert* yra *Baltic Caucus* narė, bendradarbiauja su kongr. *John Shimkus*, besirūpinančiu Lietuvos saugumu. *Vytauto Jasinevičiaus* nuotr.

Visus maloniai kviečiame į KULTŪRINĮ SUBATVAKARĮ, kuris įvyks spalio 7 d. (šeštadienį) 6 v. v.

So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos
III aukšto salėje (368 West Broadway, So. Boston, MA).
Bus pristatyta pernai Lietuvoje išleista
Dr. Jurgio Gimbuto knyga

"Lietuvos kaimo trobėsių puošmenys".

Joje gausu nuotraukų iš įvairių etnografinių sričių:
Aukštaitijos, Dzūkijos, Žemaitijos, Mažosios Lietuvos.
Knyga skiriama tiems, kurie domisi
tautodaile ir senąja architektūra: klėčių, kiemų, stogų,
tvorelių, langų, durų, sienų puošmenimis.

Subatvakario pranešėja –
doktorantė Milda B. Richardson.

Įėjimas: vienam asmeniui – \$7, dviejų ar daugiau
asmenų grupei – po \$5 asmeniui,
vaikams ir moksleiviams – nemokamai.
Subatvakarį rengia ALTS Bostono skyrius
ir JAV Šiaurės rytų lietuvių bendrija
(<http://www.tinklas.net/srb>).

Apie šį ir kitus Bostono apylinkėse
vykstančius renginius taip pat galite sužinoti,
paskambinę "Laisvės varpą"
informacijos telefonu: (508) 668-5146.

Jaunimo puslapis

Amerikos lietuvaitė projektuoja bažnyčią Vilniuje

Julija Minkūnaitė gimė ir užaugo JAV. Įgijo architektės profesiją. Veiklių Amerikos lietuvių šeimoje įdiegtą meilę protėvių žemei ji jau ne pirmą kartą išreiškia gražiomis dovanomis – savitais kūrybiniais projektais Lietuvai. Neseniai ji dalyvavo Vilniaus arkivyskupijos paskelbtame Pilaitės parapijos centro projektavimo konkurse. Skaitytojų dėmesiui pateikiame jaunosios architektės pasakojimą apie konkursui pateiktą jos projektą.

PILAITĖS PARAPIJOS CENTRO PROJEKTAS

Julija Minkūnaitė

Pernai pavasarį Šv. Juozapo parapijos klebonas kun. K. Ralys paprašė, kad aš sukurčiau Pilaitės parapijos komplekso projekto koncepciją, kurią vėliau įgyvendintų vietiniai Lietuvos architektai. Tą vasarą Vilniaus savivaldybė leido Arkivyskupijai paskelbti konkursą šiam projektui. Tad ir pareiškiau norą dalyvauti konkurse. Iš karto nurodžiau, kad rengiu tą projektą nemokamai. Paminėjau, kad nepriimčiau jokios konkurse skiriamos piniginės premijos. (Ne paslaptis, jog kai kurie Lietuvos pareigūnai nuogastavo, kad "neatimčiau"

apmokamo darbo iš vietinių architektų)

Pasinaudodama savo patirtimi, kuriant sakralinės architektūros projektuos, parengiau Šv. Juozapo parapijos maketą. Jį su kompiuteriniais brėžiniais tą patį rudenį pristaciau arkivyskupui A. J. Bačkiui, vyskupui J. Tunaičiui, inž. R. Dalgėdui ir parapijos klebonui kun. K. Raliui. Projektas visiems paliko gerą įspūdį: išsitemko finansinėse ribose, atitiko visus konkurso reikalavimus bei klebono norus ir pilnai išreiškė metaforišką religinio centro koncepciją.

Šį centrą sudaro:

- 1) bažnyčia;
- 2) klebonija su raštine;
- 3) parapijos bendruomenės salė;
- 4) bendrosios paskirties salė;
- 5) parodų salė;
- 6) našlaičių prieglauda;
- 7) bendruomenės namai;
- 8) krepšinio aikštelė;
- 9) futbolo aikštė;
- 10) automobilių stovėjimo aikštelė (160 vietų);
- 11) pagalbinė automobilių stovėjimo aikštelė ir 4 vietų garažas;
- 12) koplyčia lauke su sodu dvasiniam susikaupimui ir šviesos taku – paminklu gyviesiems ir mirusiems.

Šio conceptualaus pro-

jekto paskirtis – metaforiškai ir funkciškai išreikšti Šv. Juozapo parapijos bendrijos norą surasti vietą šiame "netikrumo pasaulyje" – savąjį "axis mundi" neišplėtotoje Pilaitės mikrorajono teritorijoje.

Netolygus, išgaubtas pastatų, naudojamų kasdieninėje parapijos veikloje, išdėstymas persipina su taisyklinga stačiakampe grotų forma. Tuo būdu išreiškiama religinių ir pasaulietinių aspektų sąsaja. Egzistuoja šventoji ašis (rytai - vakarai), kuri sustiprina religinį vietovės aspektą. Tokiu būdu poetiškai išreiškiama žmogaus kelionė per gyvenimą: nuo gimimo iki mirties ir prisikėlimo. Kai kreivė priartėja prie grotelių, ji tarsi siekia susikryžiuoti su šventąja ašimi. Šioje sankirtoje kreivės ir grotų forma perauga į visumą. Taip sureikšminama bažnyčios vieta.

Priartėjimas – procesija – perspektyviniai vaizdai

Lankytoji, automobiliu artėjančiam prie stovėjimo aikštelės, išorinio kryžiaus vaizdą suformuoja ertmė sienoje, kuri tęsiasi nuo rektorijos. Tuo siekiama priminti apie bažnyčios, kaip Dievo garbinimo vietos, šventumą. (Pabaiga – kitoje laidoje)

Kompiuterių šalyje ANTIVIRUSINĖ PROGRAMINĖ ĮRANGA

Daiva Jaudegytė

(Pabaiga. Pradžia - 34 nr.)

Ir galiausiai – **programos - gydytojai**. Tai antivirusinės programos, ne tik surandančios virusus, bet ir išgydančios nuo jų. Jos iš "užkrėstos" programos arba disko "išmeta" virusą, t.y. grąžina programą į tą būseną, kuri buvo prieš "užsikrečiant". Bylos, kurių nebepasiseka grąžinti, paprastai tampa nedarbingomis arba išmetamos. Pavyzdžiui, programa "F-Prot" atpažįsta daugiau nei 7000 virusų ir apie 85% atvejų nuo jų išgydo.

Tačiau net ir naudojant visas apsaugos priemones, virusas gali "prasiskverbti" į sistemą. Jei pastebimi kompiuterio užkrėtimo požymiai (sulėtėja kompiuterio darbas, neatsidaro bylos, atsiranda nebūdingi meniu langai ir kiti netikėti pasikeitimai), patariame:

1. Neišsigąskite ir nešukėkite imtis gerai neapgalvotų sprendimų. Dėl neapgalvotų veiksmų galima ne tik netekti dalies bylų, kurias dar galima išsaugoti, bet ir pakartotinai užkrėsti sistemą.

2. Nutraukite visus savo kompiuterio ryšius su "išoriniu pasauliu". Reikia išjungti elektroninio pašto sistemą, ryšį su Internetu ir pan. Patikrinkite kompiuterį jame įtaisytomis antivirusinėmis programomis. Išjunkite kompiuterį, kad virusas netęstų griaujamųjų veiksmų.

3. Nustatykite "užsikrėtimo" kilmę ir laipsnį. Pasiųstengkite prisiminti visus atliktus veiksmus kompiuteryje ir atsiradusius užkrėtimo požymius. Gal pažįstamas buvo paskolinęs diskelį? Jei taip, būtina jį patikrinti. Reikia tiksliai žinoti, kas atsitiko sistemai: ar pažeistas kietasis diskas, ar didėja daromi nuostoliai, t.y. ar toliau tęsiasi kenkėjiška viruso veikla ir pan. Jei neturite pakankamos kompiuterio gydymo patirties, kreipkitės pagalbos į aukštesnės kvalifikacijos var-

totojus.

Išsamesnių žinių apie įvairias antivirusines programas galite rasti:

1. "Symantec" kompanijos produktas "Norton AntiVirus" - tai populiariausia pasaulyje antivirusinė programa. Ji perspėja ir apsaugo vartotoją, benaršanti po Internetą, gaunanti informaciją iš diskelių, CD-ROM, peržiūrinti elektroninio pašto žinučių "priedus" ir pan.: <http://www.symantec.com>

2. "McAfee" kompanijos "Virscan" - populiaranti antivirusinė programa, atliekanti analogiškas "Norton AntiVirus" funkcijas: <http://www.mcafee.com>

3. "Antivirus Toolkit Pro" ieško kenksmingų programų ir virusų bylose, įkrovos sektoriuje ir operatyvinėje atmintyje, tikrina pašto dėžutes ir pan.: <http://www.avp.com>

4. "Avast32" - nauja modulinės architektūros, su rezidentine apsauga, sisteminiu monitoriumi, virusu skeneriu ir pan. programa: <http://www.avast.com>

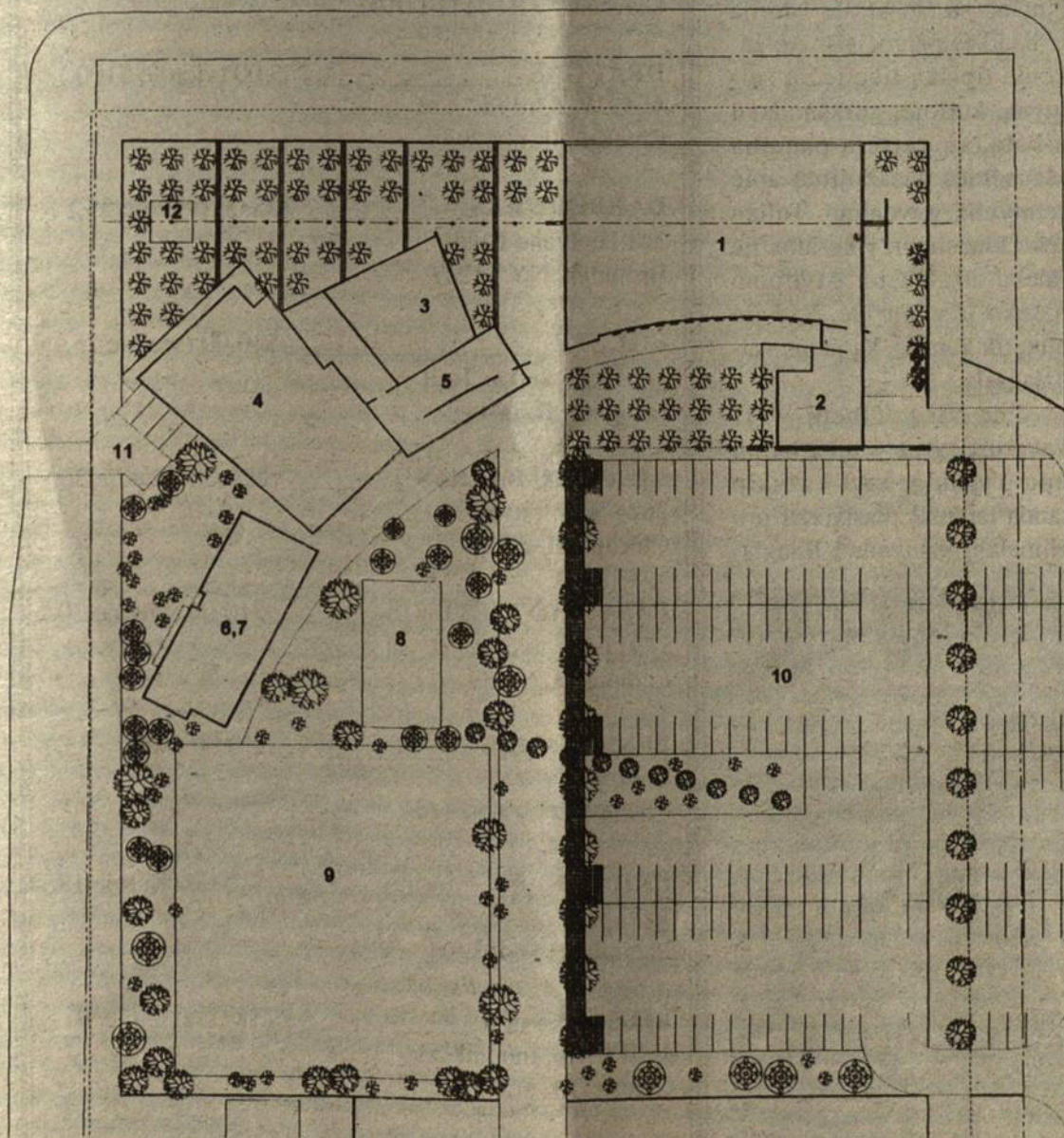
5. "Dr. Web" - <http://www.dials.ru/english/home.htm>

6. Kai kurių nemokamų (bet tikrai vertų dėmesio) antivirusinių programų sąrašas: <http://www.nonags.com/nonags/av32.html>

Tarsi praūžus pavasariui uraganui - virusui "I LOVE YOU", kompanija "Computer Associates International" (<http://www.ca.com/>) išleido nemokamą antivirusinę programinę įrangą. Ją galima gauti, apsilankius kompanijos svetainėje. "Mail Watcher" ir "eTrust" - specialiai sukurti individualių vartotojų asmeniniams kompiuteriams. Šios dvi programos apsaugo vartotojus nuo dažniausiai virusų naudojamų dokumentų tipų, "peržiūri" elektroninio pašto žinučių "priedus", prieš juos atidarant, sustabdo visus bandymus pakenkti informacijai, esančiai kietajame diske. Tai - gana neblogo išieitis tuo atveju, kai nėra galimybės nusipirkti nepigų antivirusinių programų ir jų naujų versijų bei kas savaitę atnaujinti programinę įrangą.

* * *

Kompiuterių vartotojai neretai susiduria su įvairiomis problemomis. Klauskite. Bandysime jas paaiškinti ir patarti.

Pilaitės parapijos centro planas.

Architektė Julija Minkūnaitė

PER KINIJA – Į TIBETO AUKŠTYBES

Mus per visą Kiniją lydėjusi gidė *Helen* – *Xian* prisi pažino, kad *Hong Kong'e* ji beveik negali susikalbėti. Gerai, kad turėjome ir vietinę *Hong Kong* gidę. Dar keistesnis įvykis atsitiko, kai čia lankėmės 1983 metais. Atvykus į *Xian* miestą, mūsų gidas, kilęs iš *Guangzhou*, turėjo susirasti vietinį palydovą, kad galėtų mus geriau supažindinti su miestu. Deja, angliškai kalbančių vietinių gidų pritrūko, tai mums teko kalbantis ispaniškai. Greitai paaiškėjo, kad jie negali susikalbėti. Laimei, tiek vienas iš mūsų bendrakeleivių, tiek ir aš šiek tiek mokėjome ispaniškai: mums teko vertėjauti dviems kiniečiams.

Gailėjausi tuomet, kad nė kiek nepramokau kinų kalbos. Bet buvau nutaręs jos nesimokyti, kai sužinojau, kad tarimo atspalviai yra tokie subtilūs, jog mano nejautrios ausys vis tiek negalėtų jų atskirti. Pavyzdžiui, paprastas garsas *mah*, priklausomai nuo intonacijos, gali reikšti daiktavardžius "motina" ir "arklys", veiksmavardį "barti" ir net dalyvį "sustingęs". Tą kartą nutariau pasitenkinti žodžiu "piju", reiškusiu alų, nes jo dažnai prireikdavo. Mums buvo patarta negerti vandens iš čiaupo. Todėl net ir dantis su "piju" valydavo.

Pasakojama, kad kai japonas susitinka su kiniečiu, jie abu griebiasi popieriaus ir pieštuko. Rašo tuos rytietiškus rašmenis, tylomis perskaito ir, atrodo, vienas kitą supranta. Tačiau kai juos perskaito garsiai, vienas kito nebegaali suprasti, nes abiejose kalbose jie skamba skirtingai.

Xian – vienas iš didžiųjų Kinijos civilizacijos istorinių miestų. *Zhou* dinastijos laikotarpiu, valdant imperatoriui *Qin Shi Huang*, buvo tapęs pirmąja suvienytos Kinijos sostine. Prasidėjus *Tang* dinastijai, *Xian'e* labai suklestėjo kinų kultūra. Istorikai mano, kad miesto gyventojų skaičius tada buvo išaugęs iki 2 milijonų. Tačiau po trumpo žydėjimo, miestas po truputį smuko žemyn ir liko nežymiu provincijos centru.

1974 metais vienas ūkininkas, čia dirbdamas žemę, netikėtai aptiko senoviškas neglazūruotas, natūralaus dydžio kareivių statulas. Prasidėjo archeologų kasinėjimai. Iki šiol jau atkasta daugiau kaip 6000 karių ir jų žirgų statulų. Pasirodo, kad pagaminti tą simbolinę kariuomenę buvo užsakęs Kinijos suvienytojas, imperatorius *Qin Shi Huang*, kaip jo būsimą mauzoliejų dalį. Darbai prasidėjo dar 240 metais prieš Kristų. Beje, paties imperatoriaus kapas, iš pagar-

bos jam, ir šiandien tebėra neatkastas.

Apžiūrėję tą garsųj senovės kapinyną, vėl sugrįžome į XX amžių: vaikščiojome po netoliese esantį turgų, kuriame virte virė gyvenimas, vyko gyva prekyba, girdėjosi įkyrūs vaikų ir prekiaujančių moterų šūkavimai. Mūsų gidė *Helen*, gimusi šiame mieste, lyg atsiprašydama sakė, kad *Xian* esąs, palyginti, mažas miestas, nes turįs tik ... 6 milijonus gyventojų. Vėliau bekeliaudami sužinojome, kad daugumoje miestų, kuriuose teko lankytis, gyvena daugiau kaip po 10 milijonų žmonių. Tik tada supratome jos kuklią pastabą apie *Xian* miesto dydį. Kai susimąstai, kad čia, viename krašte, gyvena 1.3 milijardo gyventojų, supranti, kad nebėra jokio skirtumo, jei kokiame nors mieste gyvena 10 ar 15 milijonų.

Žinoma, Kinija rimtai bando stabdyti gyventojų skaičiaus augimą. Šiandien šeimai siūloma turėti tik vieną vaiką. Jei pirmiau gimsta mergaitė, tėvams dar lyg ir leidžiama "bandyti" susilaukti berniuko. Ypač tai būdinga kaimams, kur trūksta vyrų sunkiems ūkio darbams. Tačiau žinant, kad apie 75 proc. kiniečių gyvena kaimuose, galima abejoti, ar tokia gyventojų prieaugio kontrolė turės veiksmingų pasekmių. Kad ne vien kinų kaimiečiai mėgsta turėti daug darbo rankų, patvirtins šis atsitikimas. Niujorke vyko Jungtinių Tautų posėdis. Jo metu staiga užgėso šviesa. Po trumpo aki-mirkos vienas iš Kinijos delegatų staiga pašoko, liepė visiems sustoti bei stipriai mosuoti rankomis. Šviesa atsirado. Kai to delegato paklausė, iš kur jis žino, kad taip darant, šviesa įsijungs, jis su Konfucijaus orumu atsakė: "*Many hands make light work*".

Xian'e buvome apsistoję viešbutyje, kuriame kabojo garsių pasaulio žmonių, jame kažkada apsistojusių nuotraukos. Tarp jų matėsi Japonijos

imperatorius *Hirohito*, buvęs JAV prezidentas *G. Bush*, Vokietijos kancleris *H. Kohl* ir daug kitų. Tiesa, kol kas ten dar nesimatė Lietuvos vadovų bei politikų, mėgstančių daug keliauti, nuotraukų. O mūsų kambariai buvo neblogo, bet toli gražu – ne prezidentinės palydos lygio.

Trumpam sustojome *Chengdu*, dar viename daugiamilijoniniame mieste, kurio vienintelė ir didžiausia įžymybė yra Kinijos pandų (panasių į meškėnus) sodas. Tai – įdomūs žvėreliai baltu kailiu ir visiškai juodomis kojomis. Kai 1972 metais *R. Nixon* lankėsi Kinijoje, jam padovanojo pandą, mintančią bambuko mediena.

Pagaliau atvykome į Tibetą sostinę *Lhasą* – pagrindinį mūsų kelionės punktą. Vos išlipę iš lėktuvo, kuriame buvo palaikomas normalus oro slėgis, pajutome deguonies trūkumą. Prie jo priprasti užtruko keletą valandų. Kadangi buvome iš anksto išpėti, jog toks staigus pasikeitimas (oro uostas yra 12 tūkst. pėdų aukštyje) gali sukelti galvos skausmus ir kitus sveikatos sutrikimus, turėjome išsigiję mums rekomenduotų vaistų. Po to tik vienas mūsų grupės narys turėjo su savimi nešiotis deguonies maišelį ir atsisakyti nuo ilgesnių pasivaikščiojimų bei kopimų į dar aukščiau esančias vietas ir pastatus.

Tibeto universiteto profesorius paskaitoje mus supažindino su šio krašto istorija ir liaudies papročiais. Aplankėme tipiską tibetiečių šeimyną, kurioje, gurkšnodami arbatą, su vertėjo pagalba klausėmės pasakojimų apie šeimyninį gyvenimą. Toliau sekė klausimai, į kuriuos jie mielai atsakinėjo. Atvirumo užteko ir neatrodė, kad jie būtų tik kartoję, ką jiems valdžia įsakė.

Per visą Tibetą – iš vakarų į rytus – teka kalnų upė *Yarlung*, kuri kažkaip randa tarpekį prasiveržti pro Himalajų kalnynus į Bangla-

dešą, o po to į Indiją, kurioje ta pati upė jau žinoma kaip galingoji *Brahmaputra*.

Šis egzotiškas 2.5 milijonų gyventojų turintis kraštas, maždaug Aliaskos dydžio, egzistavo dar nuo VII šimtmečio, kaip toli nuo nuolikusio pasaulio atsiskyrusi, kalnuose pasislėpusi, teokratinė valstybė. Feodaliniai ir religiniai valdovai – Lamos – valdė kraštą pagal Tibetą formos budizmo sampratą. Vieni iš Lamų buvę gana geri gyventojų valdovai, kiti – negailestingi ir net žiaurūs. Nors visuomet buvo jaučiama kažkokia Kinijos kultūros

įtaka, kraštas, galima sakyti, džiaugėsi pilna nepriklausomybe. Deja, 1951 metais Kinijos "liaudies išlaisvinimo" armija užėmė Tibetą. Prasidėjo žiaurūs persekiojimai. Tibetiečiai bandė sukilti, bet buvo negailestingai numalšinti. Paskutinysis Dalai Lama pasitrukė į Indiją.

Dar nuožmesni persekiojimai vyko kinų "kultūrinės revoliucijos, trukusios dešimtį metų, laikotarpiu. Tūkstančiai vienuolių, vyrų ir moterų (taip, ir moterų!), buvo žudomi arba suimami ir siunčiami į koncentracijos ar "perauklėjimo" stovyklas.

(*Tęsinys – kitame numeryje*)

Didžioji kinų siena tęsiasi 3,750 mylių. Ji visam laikui išlieka ją pamačiusių atmintyje.

JAV LB KULTŪROS TARYBA SKELBIA RUGSĖJIS – SPAUDOS MĖNUO PAPIGINTA METINĖ PRENUMERATA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS:

DIRVA \$25.00 (vietoje 35.)
P.O. Box 19191
Cleveland, OH 44119-0191

DRAUGAS \$65.00 (vietoje \$100.)
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

DARBININKAS \$25.00 (vietoje 35.)
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

EGLUTĖ \$10.00 (vietoje 15.)
13648 Kickapoo Trail
Lockport, IL 60441

LIETUVIŲ BALSAS \$20.00 (vietoje 30.)
2624 W. 71 st. St.
Chicago, IL 60629

PASAULIO LIETUVIS \$10.00 (vietoje 20.)
14911 127 th St
Lemont, IL 60439

PENSININKAS \$10.00 (vietoje 15.)
2711 W. 71 st St
Chicago, IL 60629

BRIDGES \$15.00 (vietoje 18.)
1927 W. Boulevard
Racine, WI 53403

LITUANUS \$8.00 (vietoje 10.)
1501 E. So. Indiana Ave
Chicago, IL 60605

*Lietuviškas laikraštis ar žurnalas –
puiki dovana bet kuria proga!*

Pomirtinė Kinijos imperatoriaus kariuomenė.

Vakaras su drugeliais... ant Erie ežero kranto

Niekur kitur ne tik Jungtinėse Amerikos valstijose, bet ir bet kurioje kitoje pasaulio valstybėje nerastote tokio žemės gabalėlio, ant kurio vienas į kitą žvelgtų du didieji lietuvių tautos sūnūs – Vincas Kudirka ir Maironis, o tarp jų trykštų Birutės fontanas. Lenkti išvaizdūs laiptai veda žemyn, kur granitu išklotoje aikštelėje susimąstęs Jonas Basanavičius, o už jo stūkso išpūdingi Gedimino stulpai. Ten dieną naktį plevesuoja Lietuvos valstybės vėliava. Nėra tokios vietovės net Lietuvoje. Tačiau tokia vieta yra Klyvlende (*Cleveland*) *Ohio* valstijoje, visai netoli nuo milžiniško *Erie* ežero kranto.

Šiomet, rugpjūčio 26 d. pavakaryje Klyvlende ir jo apylinkėse išsikūrę lietuviai vėl susirinko į metinę Lietuvių kultūrinių darželių draugijos šventę, kuri kartą metuose vyksta *Bratenahl, OH, Gwinn Estate* rūmuose, 12407 *Lakeshore Boulevard*. Čia atvykęs, pirmiausia pajunti gal tik filmuose, vaizduojančiuose praeitą šimtmetį, bandomą peritekti jau nebegrižtamai nutolusių laikų dvasią. Tik šį kartą jautiesi, lyg pats būtum patekęs į tokio filmo "vidų". Aristokratiškoje sodyboje atsiveria nuostabi reginiai: rūmai su terasomis, pakopomis besileidžiančiomis *Erie* ežero link, lenkti platūs laiptais, griežtų geometrinių formų pievutės ir gėlynai su juose meniškai įkomponuotomis skulptūromis, sodo namelis, pavėsinės. Neseniai atnaujintas pagrindinis kelias, vedantis į rūmus.

Lietuvių kultūrinių darželių draugijos šventės proga pirmiausia kreipėmės į buvusį ilgametį draugijos pirminką **Vincą Apanių**.

Kada įkurti Lietuvių kultūriniai darželiai?

Oficialusis jų atidarymas įvyko 1936 m. spalio 11 d. Šiose išskilmėse dalyvavo Lietuvos pasiuntinybės Vašingtone įgaliotinis Mikas

Bagdonas, *Ohio* valstijos gubernatorius **Martin. L. Davey**, miesto burmistras **Harold H. Burton**, Šv. Jurgio parapijos klebonas, kun. Vincas G. Vilkutaitis.

Tais metais Jungtinėse Valstijose buvo depresija. Kai milijonierius **D. Rockefeller** padovanojo miestui 33 akrus savo privataus parko žemės, kilo mintis šiame sklype, tarpininkaujant Viešųjų darbų departamentui, įkurti tautinės kultūros darželius. Miesto vadovybė pasiūlė, kad kiekviena tautinė bendruomenė paruoštų savitus darželių projektus. Lietuvių bendruomenė ruošė šį projektą pavedė architektui **Vladui Dubeneckiui**. Jo projektas primena senovinį muzikos instrumentą – arfą. Po tam tikrų pakeitimų šis projektas pritaikytas paskirtai vietai. Buvo suprojektuoti statiniai dviejuose lygiuose: šlaito viršuje ir jo papėdėje.

Kaip prasidėjo Jūsų pažintis su šiais darželiais?

1984 metais tuometinis JAV Lietuvių bendruomenės apylinkės pirmininkas **Vladas Čyvas** paprašė mane perimti Lietuvių kultūros darželius ir pasirūpinti jų atkūrimu, nes po buvusio pirminko, muziko **Alfonso Mikulskio** mirties, darželiai liko apleisti. Porą metų jais niekas nesirūpino. Nuvykau apžiūrėti. Tai, ką ten išvydau, man suspaudė širdį. Skulptūros buvo pavogtos, visas sklypas prižiūsklintas, priaugęs piktžolių ir krūmokšnių. Sutikau darželius atkurti. Tuo metu vadovavau privačiai aplinkos tvarkymo kompanijai. Pasiunčiau žmones, kurie viską išvalė ir sutvarkė kompanijos lėšomis, nes darželių kasoje tuo metu buvo likę tik 2 doleriai.

Sudėtingiausias darbas – atkurti pavogtus skulptūrinius biustus. Į Lietuvių kultūrinių darželių komitetą pakviečiau

Lietuvių kultūriniame darželyje – 1997 m. rugsėjo 14 d. Iš kairės: A. Balašaitienė, R. Konisiewicz, A. Degesytė, K. Stankutė, S. Augytė ir M. Polensek. A. a. V. Bacevičiaus nuotr.

veiklius žmones ir ėmėmės darbo. 1992 metais buvo atstatytas paskutinis – Maironio biustas. Buvo sutelkta apie \$14,000, kad galėtume užmokėti už visų trijų biustų atkūrimą. Į komitetą įėjo: vicepirmininkas **Kęstutis Šukys**, išdininkas **Vytautas Staškus**, sekretorė **Grazina Varnelienė**, nariai – **Juozas Stempuzis** ir **Salomėja Šukienė**. Lietuvių kultūrinių darželių draugijai vadovavau iki 1997 metų.

Kaip susipažinote su Gwinn sodybos šeimininkais?

Esu baigęs **Fredos Aukštesniąją sodininkystės mokyklą** ir įgijęs sodininko diplomą. Atvykęs į Ameriką, toliau studijavau sodininkystę **McKinley/Roosevelt** institute. Taigi įgijau ir amerikietišką sodininko diplomą. Man suteiktas bakalauro laipsnis.

Dirbau Čikagoje, didelėje komercinėje orchidėjų auginimo kompanijoje. Vartydamas profesinę literatūrą, kartą radau skelbimą, kad *Gwinn Estate* savininkai ieško šilta-

daržių prižiūrėtojo. Pasiūliau savo kandidatūrą ir iš karto gavau kvietimą atvykti. Nuo 1954 m. gegužės mėnesio persikėliau į *Cleveland, OH* ir pradėjau eiti šias pareigas. Susipažinau su tuometine šios sodybos savininke p. **Elizabeth R. Mather**. 1957 metais įkūriau savo aplinkos tvarkymo bendrovę "*Better Lawns & Gardens Inc.*". *Gwinn Estate* dirbau iki 1963 metų, kol šiai bendrovei prireikė skirti visą darbo laiką. Tačiau ir man išėjus, liko labai draugiški santykiai su sodybos tvarkytojais. Kelis kartus buvau pakviestas konsultuoti, kaip geriau tvarkyti gėlynus ir kitus želdinius.

Poniai **Elizabeth** mirus, vadovavimą sodybai ir **Mather** fondui perėmė jos sūnus **Jim D. Ireland**. Nutarta šią sodybą palikti tarsi muziejinę ir leisti ja naudotis kultūros organizacijoms. Dar man dirbant šioje sodyboje, savininkams maloniai leidus, čia įvyko Čiurlionio ansamblio ir "Grandinėlės" koncertas. Dalyvavo apie 900 svečių, tarp jų – daug amerikiečių ir beveik visi aplinkiniai lietuviai. Tai buvo labai didelė ir graži lietuvių kultūros reklama.

Lietuvių kultūrinių darželių draugijos renginiai *Gwinn* sodyboje vyksta jau senokai. Sodybos administratoriai mielai sutiko leisti mums kartą metuose naudotis šiais rūmais. Ruošiant tokius renginius, telkiamos lėšos Lietuvių kultūros darželių išlaikymui.

Supažindinkite skaitytojus su Gwinn rūmų istorija.

Rūmai buvo pradėti statyti 1908 metais. Jų šeimininkas **William G. Mather** buvo pramonininkas, didelės plieno apdirbimo bendrovės – *Cleveland Cliff* prezidentas.

Ši kompanija veikia ir dabar. Kompanijai priklausė visas laivynas – 23 prekiniai laivai. Beje, pats didžiausias ir moderniausias laivas dabar stovi miesto prieplaukoje, netoli nuo Mokslo centro (*Science Center*), paverstas muziejumi.

W. G. Mather buvo labai gabus verslininkas. Šią kompaniją jis perėmė po tėvo mirties ir darbavosi labai sėkmingai. Jis buvo ir aukštos kultūros žmogus, tikras aukštuomenės atstovas, dosnus aukotojas. Abu su žmona yra Klyvlendo Botanikos sodo įkūrėjai. Jų palikuonys iki šiol skiria nemažas sumas šio sodo išlaikymui. Mano vyriausias sūnus **Aleksas Apanius**, baigęs mokslus, gavo jų pasiūlymą įsidarbinti Botanikos sode. 13 metų jis dirbo šio sodo vykdančiuoju direktoriumi.

Mather šeima mėgo lietuvius. Ne vienas jų tarnautojas buvo lietuvis. Dirbdamas šioje sodyboje, jaučiausi, lyg būčiau jų šeimos narys. Ponia **E. Mather** netgi dalyvavo mano jauniausiojo sūnaus krikštynose.

Gwinn Estate rūmuose

(Nukelta į 10 p.)

SIŪLO APSIGYVENTI

Ieškau pensijinio amžiaus moters arba dviejų asmenų šeimos. Jie galėtų naudotis dviem miegamaisiais kambariais ir virtuve, nemokėdami nuomos mokesčio, bet turėtų prižiūrėti ir valyti namą.

Kreipkitės telefonu:
(440) 338-8237

Vaikų žaidimų kambarys *Gwinn Estate*. Ant jo grindų – smėlis, o sienose – vandens platybių vaizdai.

Jono Jasaičio nuotr.

Dailininko kūrybos filosofija

Vieną sekmadienį po pamaldų Dievo Motinos parapijoje užkalbinau menininką Rimą Laniauską. Jis pakvietė mane į specialią parapijos patalpą, kurioje yra daugybė jo paveikslų. Dauguma jų skirta Lietuvių Dailės muziejui prasidedančiai jo kūrybos parodai. Man raibo akys, stebint daugiau kaip penkiasdešimt jo kūrinių. Negalėjau atitraukti žvilgsnio nuo Lietuvos pamiškės panoramos, kurios centre stovi pakelės Rūpintojėlis. Kitame paveiksle – nuostabus gamtos vaizdas – upelis ir jo pakrantės. Tačiau tarp jų, šalia natūralizmo ir realizmo, akys raibo nuo fantastiškų spalvų derinių: fantastiškos gėlės, sukurtos surrealizmo dvasioje, daugiaspalvės vaivorykštės. R. Laniausko kūrybą sunku nusakyti žodžiais, nes joje nėra nei portretų, nei pastatų ar kitų kasdieninės aplinkos elementų, todėl reikia nagrinėti jo dvasios kūrybos rezultatus.

Susižavėjusi jo kūryba, ši menininką pakviečiau į savo namus, norėdama panagrinėti jo kūrybos filosofiją. Visų pirma aptarėme R. Laniausko tapybos techniką. Tai akvarelė ir akrilika. Nors iš kai kurių jo kūrinių susidaro įspūdis, kad naudojami ir aliejiniai dažai, tačiau autorius tai griežtai paneigė. Retai pasitaiko, kad vieną menininką galima priskirti net kelioms meno srovėms: realizmui, impresionizmui, surrealizmui, abstrakcionizmui. Dailininkas prisipažino nepaprastai pamėgęs garsųjį surrealistą ispaną *Salvatore Dali*, sužavėjusį visą pasaulį savo saulėje tirpstančiais laikrodžiais.

Rimas Laniauskas nuo

Aurelija M. Balašaitienė

pat vaikystės dienų mėgo piešti. Šis pomėgis vėliau išsivystė į tapybą. Jam buvo vos septyneri metukai, kai 1944 metų vasarą jų šeima pabėgo į Vokietiją. Po ilgos ir vargingos kelionės jie apsigyveno pas ūkininką, o karui pasibaigus, atsidūrė anglų zonoje. Gyveno *Diepholz'o* ir *Goettingen'o* DP stovyklose.

Dievo Motinos parapijos klebono kun. Juozapo Angelaičio dėka, dar prieš pastatant naują bažnyčią ir kleboniją, Laniauskų šeima 1949 metais atvyko į *Cleveland, OH*. Būsimąjį dailininko tėvelis, Lietuvoje buvęs ekonomistu, gavo tarnybą geležinkelio kelyje. Rimas lankė *Perry* pradžios mokyklą, o tėvams persikėlus į naują gyvenvietę, perėjo į Šv. Tomo Akviniečio mokyklą, kurią baigęs įstojo į benediktinų gimnaziją. Joje besimokydamas jis griežtai ir energingai pasuko meno kryptimi. 1956 metais baigęs gimnaziją, Rimas pristatė savo kūrinių rinkinį *Cleveland Meno* institutui. Jame studijavo vienerius metus, kol buvo pašauktas atlikti karinę privalę ir komandiruotas į *Fort Bragg*. Ten ėjo MP (kariuomenės policininko) pareigas.

Baigęs karo tarnybą, Rimas fėroško grįžti į meno mokyklą. *Cooper Meno* mokykla, palankiai įvertinusi jo kūrybą, suteikė pilną stipendiją. Įgijęs menininko diplomą, 1963 metų pabaigoje Rimas pradėjo dirbti vienoje iš didžiausių Amerikos sveikintimų atvirukų bendrovėje – "*American Greetings Corp*". Iš pradžių jis dirbo menininku – iliustratoriumi, o vėliau

tapo meno direktoriumi. Po 35-erių metų darbo pasitraukė į pensiją. Tačiau jo meilė menui ir polinkis į kūrybinį darbą, atsiradus daugiau laisvo laiko, dar labiau sustiprėjo. Naujos parapijos patalpose R. Laniauskas atidarė meno studiją ir kartas nuo karto surengia parodas. Pirmoji jo darbų paroda 1965 m. įvyko Niujorke, o po to sekė parodos *Ohio* ir *Illinois* valstijose. Šiuo metu, kaip jau minėta, rengiama paroda Lietuvių Dailės muziejui Lemonte. Ateinančiais metais numatoma paroda *Cleveland, OH*.

Rimas yra nepaprastai pamilęs gamtą, mėgsta klausytis paukščių čiulbėjimo, vaikštinėti laukuose ir miškuose. Jis labiausiai mėgsta tapyti gamtą, nes tai – Dievo kūrinys. Anot autoriaus, paveikslai patys kalba. Kartais jis gali paveikslą sukurti per kelias valandas, o kartais prie vieno kūrinių praleidžia net kelis mėnesius. Kai kuriuos paveikslus autorius perdirba net po kelis kartus, jei būna nepatenkintas pradiniu rezultatu.

Šalia meninės kūrybos Rimui reikalinga muzika, tačiau ne triukšminga, bet klasišinė. Jis tvirtina, kad menas yra daug sunkesnis už bet koki mokslą, nes, anot jo, dirbantys mokslinį darbą turi daugybę vadovėlių, iš kurių gali pasisemti žinių. O menininkas kūrybai medžiagą semiasi tik iš savęs paties. Persėsi išvada, kad Rimas Laniauskas, didelio talento menininkas, taip pat yra gilus mąstytojas, sukūręs savitą gyvenimo filosofiją, paremtą Dievo meilės pagrindais.

Vakaras su drugeliais... ant Erie ežero kranto

(Atkelta iš 9 p.)

sukaupti nemaži muziejinės paskirties lobiai. Sodyboje, kaip jau minėjau, vyksta tik kultūrinių organizacijų renginiai: koncertai, susitikimai su įžymiais žmonėmis. Ten yra pietavę *Metropolitan Opera* spektaklių atlikėjai ir kitų žymių meno grupių nariai. Šiuo metu sodybos administratorė

yra *Jim D. Ireland* dukra *Lucia Webber*, gyvenanti gretimoje sodyboje. Fondo įstaiga yra miesto centre ir priklauso *University Circle Foundation* (prie *Case Western Reserve* universiteto). Įstaigoje dirba sekretorė, tvarkanti *Gwinn Estate* lankymo tvarkaraštį.

Solistė Virginija Muliolienė (dešinėje) su savo akomponiatore *Marge Adler* po sėkmingo koncerto Lietuvių kultūrinių darželių draugijos surengtoje vakaronėje.

Jonas Jasaičio nuotr.

ATLIKIME SAVO PAREIGĄ

BALF'O DETROITO SKYRIAUS PRAŠYMAS

Jau 56 metai kartojame: "Spalio mėnuo – Balf'o mėnuo." Kreipiamės į visus savo narius ir rėmėjus, prašydami juos būti dosniais ir atlikti savo pareigą, įteikiant metinę auką Balf'o rinkėjams – bet kurią pasirinktą sekmadienį įprasta tvarka

prie lietuviškų parapijų. Galite savo auką pasiųsti ir paštu Detroito skyriaus išdėdinkui Vladui Staškui, 10037 Hazelton, Redford, MI 48239. Čekius prašome rašyti: UNITED LITHUANIAN RELIEF FUND arba Balf'ui.

Skyriaus valdyba

Žinutę atsiuntė

Regina Juškaitė - Švobienė

PADĖKA

Dėkojame kaimynų VELIČKŲ šeimai, Šv. Jurgio parapijos klebonui, kun. JUOZUI BACEVIČIUI ir visiems lietuviams, padėjusiems mums sunkią valandą, netikėtai mirus

A. † A.

NIJOLEI KASPARAITIENEI

*Liūdentis vyras
Gediminas Kasparaitis*

PADĖKA

Norime išreikšti padėką visiems, mus užjautusiems ir padėjusiems sunkią valandą, į amžinybę iškeliavus mūsų mylimai Mamytei,

A. † A.

REGINAI RAMANAUSKIENEI

*Liūdentys vaikai:
Živilė, Jurgis, Daiva, Rima ir Daina
su šeimomis*

ČIURLIONIO MUZIKA SKAMBĖS REINBERGER SALĖJE

Klyvlendo (*Cleveland OH*) muzikos gerbėjai didžiuojasi atnaujinta koncertų sale – *Severance Hall*. Lapkričio 12 d. 3:00 v.p. šių rūmų kamerinės muzikos koncertų – *Reinberger* salėje įvyks koncertas, skirtas M. K. Čiurlionio 125-osioms gimimo metinėms. Koncerto rengėjai: *Ohio* kamerinio orkestro draugija (*Ohio Chamber Orchestra Society*) ir minėjimo ruošos komitetas, kuriam vadovauja Remigijus Bistrickas. Komiteto nariai: LR Garbės konsulė Ingrida Bublienė, kun. Gediminas Kijauskas SJ, Rita Mockienė, Jūras Palukaitis, Rita Kliorienė ir Aldona Stempužienė.

Koncerto programoje – ne tik M. K. Čiurlionio, bet ir

šiuolaikinių Lietuvos kompozitorių – Vytauto Barkausko, Remigijaus Merkelio bei Mindaugo Urbaičio – kūriniai, premijuoti konkurse, surengtame didžiojo lietuvių tautos menininko atminimui. Dalyvaus pianistai: Rokas Zubovas, Sonata Zubovienė ir Gintė Čepinskaitė. Be to, pirmą kartą Klyvlende išgirsime pasaulinio garso muzikantų grupę – Vilniaus styginių kvartetą. Jame šiuo metu groja: Audronė Vainiūnaitė, Artūras Šilalė, Girdutis Jakaitis, Augustinas Vasiliauskas.

Kvartetas įkurtas 1965 metais. 1972 metais Belgijoje, Liege jis pelnė aukščiausią įvertinimą tarptautiniame styginių kvartetų konkurse. 1979 metais jam buvo skirtas

aukščiausias įvertinimas panašiam konkurse, įvykusiame Lietuvoje. Kvartetas koncertavo 30-yje pasaulio šalių, pabuvojo visuose žemynuose, tačiau neaplenkė net mažų Lietuvos miestelių, įteikdamas gražiausias muzikines dovanas.

Vilniaus styginis kvartetas koncertavo žymiausiose koncertų salėse: *Merlin Concert Hall* (Niujorke), Čaikovskio konservatorijoje (Maskvoje), *Gevanhaus* (Leipzig), *Musikverein* (Vienoje), *Bayerische Rundfunk* (Munich), *Glen Gould Studio* (Toronto), *Salle Oliver Messiaen* (Grenoble), *Mozarteum* (Salzburg) ir kt.

Aldona Stempužienė

MŪSŲ MIESTE IR JO APYLINKĖSE

RENGINIŲ KALENDORIUS

- RUGSĖJO 24 d., 11:00 v.r. – BALF'o skyriaus tradiciniai pietūs Dievo Motinos parapijos svetainėje, tuoj po 10 val. Mišių. Vys meno kūrybių loterija.
- SPALIO 7-8 dienomis – Lietuvių dienos – Spaudos

šventė. "Dirvos" 85-mečio jubiliejus. Šeštadienį, 6:30 v. Lietuvių Namuose – Spaudos balius. Sekmadienį: 9:45 v. r. – vėliavų pakėlimas prie Laisvės paminklo; 10 v. r. – Mišios Dievo Motinos bažnyčioje; 12:00 v. r. – akade-

mija ir lietuviškosios spaudos, išleistos *Cleveland, OH*, apžvalginė paroda Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos didžiojoje salėje. Rengia LB apylinkės valdyba ir "Vilties" draugija.

• SPALIO 21-22 dienomis – Ateitininkų Šeimos šventė. Rengia "Ateities" klubas.

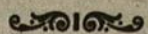
• LAPKRIČIO 11-12 d.d. – M.K. Čiurlionio 125-ųjų metinių šventė. Lapkričio 12 d., 3:00 v.p.p. – koncertas Severance Hall salėje.

• LAPKRIČIO 12 d., nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. – Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

• GRUODŽIO 2 d., šeštadienį kun. Kęstutis Kėvalas Dievo Motinos parapijoje praves Susikaupimo dieną (rekolekcijas). Rengia "Ateities" klubas.

• GRUODŽIO 16-17 d. – Šv. Jurgio parapijos kalėdinių kepinų pardavimas.

• GRUODŽIO 24 d. 9:30 v.v. – bendros kūčios Šv. Jurgio parapijos salėje.

SUSITIKIMAS SU ED JOSEPH

Humanitaras E. Joseph, iš Lietuvos atvykusių imigrantų vaikaitis, dalyvavęs susitikime su *Cleveland, OH* tautinių grupių atstovais, turėjo apie ką papasakoti. Jis – buvęs Jungtinių Tautų atstovas Bosnijoje, dirbęs su *Catholic Relief Services* darbuotojais ir kurį laiką vadovavęs *Stenkovec* karo pabėgėlių stovyklai Makedonijoje. Šiame susitikime jis išsamiai paaiškino apie viceprezidento, kandidato į JAV prezidentus Al Gore nusistatymą plėsti NATO. E. Joseph paminėjo, kad kampanijoje dėl Baltijos valstybių teisės tapti NATO narėmis, aktyviai dalyvauja ir JAV Lietuvių demokratų tarybos atstovas Rimas Chesonis.

Dr. Viktoras Stankus

"Švyturio" šokėjai – jų pagerbimo vaišėse Dievo Motinos parapijos svetainėje. Priekyje – Venta Civinskaitė.

Dr. Viktoro Stankaus nuotr.

Lituanistinės Šv. Kazimiero mokyklos šokėjai – XI tautinių šokių šventės dalyviai – jų pagerbimo vaišėse Dievo Motinos parapijos svetainėje. Priekyje (iš kairės): Katerina Stungytė, Lina Majorovaitė ir Aistė Degesytė.

Dr. Viktoro Stankaus nuotr.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, telkianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

JAV LB CLEVELAND, OH apylinkės valdyba
kartu su "VILTIES" draugija

maloniai kviečia Jus į

SPAUDOS BALIŲ

2000 m. spalio 7 d., šeštadienį, 6:30 v.v.

LIETUVIŲ NAMUOSE, 877 E. 185 St.,
Cleveland, Ohio.

Įėjimas: \$35.00, moksleiviams – \$20.

Bilietus užsisakykite pas Viktorą Šilėną

tel. 1-216-531-8207 arba po Mišių

Dievo Motinos pagalbos parapijos svetainėje.

LIETUVIŲ DIENOS

spalio 8 d., sekmadienį,

Spaudos šventė

"DIRVOS" 85 metų jubiliejaus proga
LIETUVIŠKOS SPAUDOS (Cleveland, OH)
APŽVALGINĖ PARODA

9:45 v.r. – vėliavų pakėlimas

prie Laisvės paminklo;

10:00 – šv. Mišios Dievo Motinos bažnyčioje

Gieda "EXULTATE" choras

(vadovė – muz. Rita Kliorienė);

12:00 val. – AKADEMINĖ DALIS

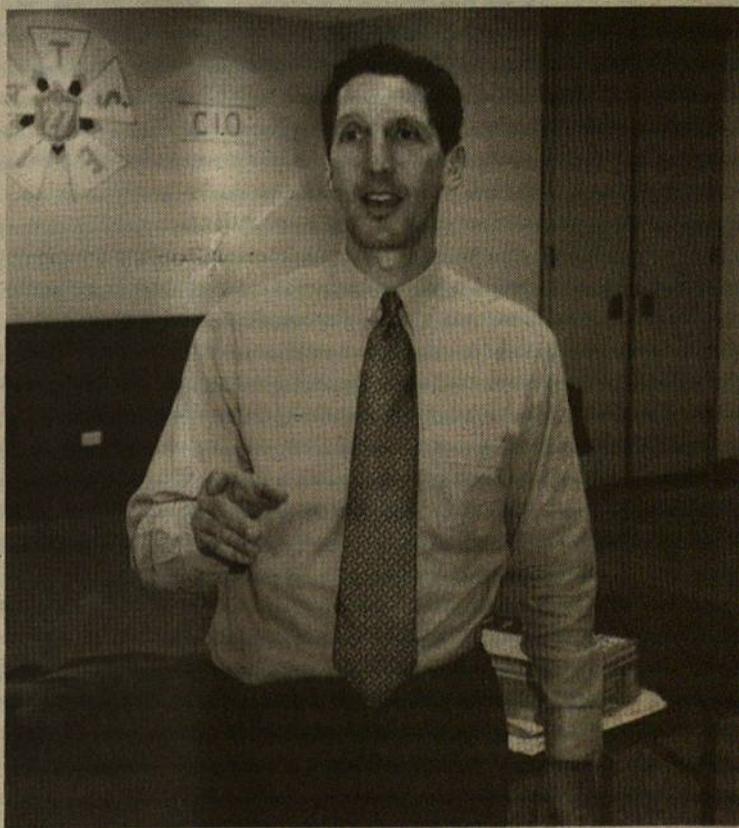
Kalbės "Draugo" vyr. redaktorė

DANUTĖ BINDOKIENĖ

ir "Dirvos" redaktorius, Dr. JONAS JASAITIS

Dainuos solistė VIRGINIJA MULIOLIENĖ

Įėjimas – auka (5 dol.)

Buvęs Jungtinių Tautų atstovas Jugoslavijoje Ed Joseph pasakoja apie kandidato į JAV prezidentus Al Gore programą.

Dr. Viktoro Stankaus nuotr.

MATAS REALTY

Rita P. Matienė • Broker • Savininkė
State Certified Real Estate Appraiser – įkainuotoja
Profesionalus pataravimas perkant, parduodant ir įkainuojant namus

V. R. MATAS

Vytas R. Matas • Attorney-at-Law • Advokatas

Visi teisiniai pataravimai

17938 Neff Rd. Cleveland, OH 44119

(216) 486-2530

2412 Cedarwood Rd. Pepper Pike, OH 44124

(440) 473-2530

Rita Staškutė-Zvirblienė

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)
CLEVELAND, OH 44122

Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980

Fax: (216) 831-5028

KELIONĖS LIETUVA – 2000

Visi skrydžiai – geriausiomis kainomis

Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas.

Bendradarbiaujame su "Lietuvos avialinijomis".

DIRVA

METINIS AUKŲ VAJUS Cleveland, OH

Vincas Apanius

Pagal nusistovėjusią tvarką BALF'as spalio mėnesį skelbia aukų rinkimo vaju. Spalis jau čia pat. Visi gerai žinome šio vajaus tikslą – šalpa Lietuvai. O ta šalpa šiuo metu ypatingai reikalinga. Turimomis žiniomis Lietuvos ekonomika yra apvertinoje padėtyje. Daugiausia kenčia Lietuvos kaimas. Kad geriau įvertintumėte Lietuvos kaime susidariusią padėtį, pateikiame gautų laiškų ištraukas. Iš jų suprasime, kad ten tikrai egzistuoja "vargo mokyklos". Joms visko trūksta.

Reškutėnų pagrindinė mokykla:

"Gavome Jūsų tris dėžes, prikrautas gėrybių.

Kiekvienas daiktelis mūsų vaikams yra labai reikalingas, kiekvienas rūbelis buvo pritaikytas. Jeigu rūbelis netiko vaikui, tai prisitaikė tėveliai. Už tai esame begaliniai dėkingi Jums ir visiems, kurie aukojo. Su giliausiu dėkingumu ir meile."

Strūnaičio pagrindinė mokykla:

"...Už siuntą nuoširdžiai dėkojame. Mes žavimės BALF'o darbuotojų – savanorių geranoriškumu, jų noru padėti mokykloms. Daug džiaugsmo suteikė žaislai, skirti priešmokyklinio ugdymo skyriaus vaikams, o vyresniems – įvairūs flomasteriai, kurių taip trūksta vai-

kams dailės pamokose... Jeigu ir ateityje atsirastų galimybė padėti mūsų vaikams ir jų šeimoms, būsimę nepaprastai dėkingi..."

Zalavo pradinė mokykla:
"Nuoširdžiai dėkojame už visas dovanas, kurias gavome birželio mėnesį. Kiek buvo visiems džiaugsmo, kiek laimės suteikėte savo malone. Patikė paaukoti drabužėliai, avalynė, žaislai – viskas mums brangu ir miela. Sako, kad vaikučiai, apsikabinę žaislus, naktį miega. Nuoširdžiai dėkojame už viską... Jeigu mums dar kas nors aukotų, mes lauksime visko. Mums geras kiekvienas daiktelis."

Bagdononių pradinė mokykla:

"...norėčiau Jums padėkoti už "nerimtą" siuntinį. Vaikams jis suteikė daug džiaugsmo. Tai buvo dovana mokslo metų pabaigai. ... Šie metai mums buvo sėkmingi, nes susipažinome su Jumis. Ir dar: mums įvedė telefoną..."

BALF'as pasirinko Lietu-

vos rajonus, kuriems mūsų parama labiausiai reikalinga: Vilniaus, Švenčionių, Trakų, Šalčininkų. BALF surinkdavo pakankamai drabužių suaugusiems, bet ne vaikams. Tad radome būdą, kaip šią problemą išspręsti: geros kokybės mažai dėvėtus vaikiškus drabužėlius galima nupirkti mūsų mieste, specialioje amerikiečių šalpos draugijų parduotuvėse. Mūsų valdybos narys Jurgis Šenbergas šį darbą mielai atlieka. Ačiū Jurgiui už šį gražų ir labai naudingą darbą. Reikia paminėti, kad prekių kainos svyruoja nuo 1 iki 2 dol. už vieną daiktą. Šitokiu būdu mūsų BALF'o skyrius gali šelpti Lietuvos "vargo mokyklas". Jeigu mes ir toliau remsime (pagal išgales) pradinį Lietuvos švietimą, tai pasitarnausime mūsų tautai, išauginant brandesnę jaunąją kartą, kuri gal sugebės geriau tvarkytis savo krašte.

BALF'o skyriaus valdyba kreipiasi į savo narius, rėmėjus ir visą lietuviškąją visuomenę, prašydama paremti sa-

vo aukomis minėtas "vargo mokyklas".

Dabar pateiksime žinias apie mūsų šiais metais atliktus darbus. Net 222 dėžės siuntinių (5900 svarų) pasiųsta Lietuvos mokykloms. Persiuntimo išlaidos siekė 3,216 dol. Rugsėjo mėnesį buvo paruoštos 32 dėžės, skirtos 7 adresatams: Šilo specialiajai mokyklai – Vilniuje, Vaikų globos namams – Vilniuje, Adutiškio mokyklai – Švenčionių raj., Onuškio vid. mokyklai – Trakų raj., Zalavo pradinei mokyklai – Švenčionių raj., Lazdėnų pradinei mokyklai – Trakų raj., Bagdononių prad. mokyklai. Siuntinių paruošimas reikalauja daug darbo valandų. Tad labai dėkojame mūsų talpinkinėms už jų darbštumą ir pasiaukojimą.

Rugsėjo 24 d., sekmadienį, (po 10:00 v. r. pamaldų) parapijos svetainėje 11:00 v. r. BALF'as ruošia tradicinius priešpiečius. Kviečiame visus gausiai dalyvauti ir skaniai pavalgyti. Pelnas bus skirtas "vargo mokyklai" paremti.

"DIRVAI" AUKOJO:

S.Undraitis, Lemont, IL.....	50
J.Zemgules, Cleveland, OH	50
Jesuit Fathers, Cleve., OH	40
R. ir D.Dreher, Laramie, WY	25
E.Kleinas, Cotuit, MA.....	25
J.Citulis, Cleveland, OH.....	15
A.Juozaitis, Cleveland, OH	15
A.Liutkus, Cleveland, OH...	15
J.Saikus, Cleveland, OH.....	15
D.Šukelis, Burlington, VT...	15
B.D.Svirskis, Brockton, MA	15
L.Baum, Grand Island, NE...	10
A.Indreika, Chicago, IL.....	10
J.Naujokaitis, Cleveland, OH	10
R.Kot, Amsterdam, NY.....	5
A.Kazėnienė, Plant City, FL	5
V.Tatarūnas, Mentor, OH....	5

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame

PADĖKA

Nuoširdžiausią ačiū tariau savaitraščio "Dirva" redaktoriui, išspausdinusiam mano laišką, kuriame prašiau paramos savo šeimai. Ačiū Jums, gerieji žmonės! Tai buvo maloni staigmena. Skaudu, kai nebegali išverti užgriuvusių sunkumų ir kažkam tenka man padėti. Susigraudinau, pajutusi tokį žmonių dėmesį ir gerumą.

Nuoširdų ačiū tariau gerbiamam Mr. Peter Navazelskiui ir gerbiamam Rimvydui Sidriui, kurie širdimi perskaitė mano laiško eilutes. Mielieji žmonės, ačiū Jums

už mums suteiktą taip reikalingą pagalbą. Tai didžiulės meilės žmonėms apraiška. Tokia meilė yra paprasta ir nuoširdi, kaip Lietuvos gamta, tyra, kaip trykštantis šaltinis, gili, kaip jūros gelmė, džiuginanti, lyg žiedas pirmutinis ir iškilmingas, kaip giesmė.

Su didžia pagarba tariau sudie. Linkiu visokeriopos sėkmės ir sveikatos. Linkiu Jums savo gyvenimo kelyje sutikti tik gerus, tyros širdies žmones.

Genė Grudzinskienė
Utena

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

1984 - 1999

15

YEARS OF EXCELLENCE

**SAVI
PAS SAVUS !**

XXXXXXXXXXXX

**KVIEČIAME
VISUS
I
TAUPĄ !**

TELEFONAS 216.481.6677 <> E-MAIL TAUPA@AOL.COM

767 EAST 185th STREET CLEVELAND OHIO 44119

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį

ir ketvirtadienį ----- 9:00v.r. - 4:00p.p.

penktadienį ----- 9:00v.r. - 6:00p.p.

šeštadienį ----- 9:00v.r. - 12:00p.p.

sekmadienį parapijoje ----- 11:00v.r. - 12:00p.p.

Kiekviena taupomoji sąskaita, federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000

Zalavo pradinė mokykla Švenčionių rajone. Mokytoja rašo: "Pastatas – labai menkutis, bet lietuviškos mokyklos mokinių skaičius didėja. Kol kas neturime lėšų net mokyklos iškabai pagaminti ir sienoms nudažyti." Paaiškėjo, kad ir stogą jau seniai reikia remontuoti.

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

**EXPERTS ON TRAVEL
TO EAST EUROPE**

passports * visas * prepaid tickets

**SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS**

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac